

LA APROPIEREA SĂRBĂTORILOR PASCALE VĂ DORIM PAȘTI FERICIT!

CUPRINS

Timișul are un nou prefect

pagina

2

PROIECT ROMÂNNO-ITALIAN LANSAT LA LUGOJ

pagina

3

A FOST APROBAT BUGETUL CONSILIULUI JUDEȚEAN

pagina

3

Eugen Dobra

Brestovăț: Timișenii din nordul județului au devenit cultivatori de aluni

pagina

7

pagina

4

Companie aeronautică

în Timiș și Arad

Consiliile județene din cele două județe ar putea deveni acționare la o societate care să administreze în comun aeroporturile

A.R.E. - Declarație privind finanțarea sistemului de sănătate la nivel regional

pagina

12

EMIL GRAMA - DANTELARUL PEISAJULUI FABULOS

pagina

5

Muzeul Banatului Copii ghizi la Secția de Științele Naturii

pagina

10

Becicherecul Mic:

pagina

6

Satul cu trei biserici, unde se trăiește bine și alături de rromi

Constantin Buzatu

Ghizela:

Tinerii din comună așteaptă să lucreze la deponeu

Dan Cenușă

pagina

3

TIMIȘUL ARE UN NOU PREFECT

Mircea Băcală și-a început activitatea în Consiliul Județean

Luni, 9 martie, Mircea Băcală a devenit noul prefect de Timiș, după ce decizia de nominalizare a Guvernului a fost publicată în Monitorul Oficial. La circa două ore după ce hotărârea a apărut în Monitorul Oficial, la sediul Palatului Administrativ a fost organizată ceremonia de investire a lui Mircea Băcală, în prezența subsecretarului de stat în Ministerul Administrației și Internelor, Marius Martinescu, a oficialităților locale, primari, directori de instituții, dar și a fostei echipe de conducere a Prefecturii Timiș. Fostul prefect, Ovidiu Drăgănescu, a primit decizia de a ocupa postul de inspector guvernamental.

Foarte emoționat, Mircea Băcală a declarat că nu are o prioritate anume la preluarea funcției și va respecta liniile trasate de guvern. Totuși, Băcală a declarat că va continua acțiunile întreprinse de fos-

tul prefect și va respecta interesul cetățeanului. "Nu plănuiesc să schimb echipa, dar cei care nu vor putea să țină pasul cu cerințele mele vor trebui să plece", a spus Băcală. Numirea lui Mircea Băcală este temporară, până la organizarea concursului pentru ocuparea funcției. La ceremonie, președintele CJ Timiș, Constantin Ostaficiuc, a spus că mandatul noului prefect nu va fi "la fel de spectaculos" ca al predecesorului său, dar că va fi marcat de "rigurozitate și profesionalism". Fostul prefect i-a transmis lui Mircea Băcală să îi trateze pe toți primarii județului la fel, indiferent de culoarea politică, în timp ce primarul Timișoarei, Gheorghe Ciuhandu, l-a asigurat pe noul prefect de colaborarea sa.

A.S.

Curriculum Vitae

Mircea Băcală s-a născut în 6 iunie 1968, la Timișoara. Este necăsătorit și de profesie jurist.

2008 - ianuarie 2009 - Consiliul Județean Timiș - Consilier Cabinet Președinte;
2007 - 2008 - Consiliul Județean Timiș - șef Cabinet Președinte;
2004 - 2007 - Consiliul Județean Timiș - Inspector Specialitate;

2004 - prezent - secretar tehnic Autoritatea Teritorială pentru Ordine Publică (A.T.O.P.) - Consiliul Județean Timiș;

Studii:

2007 - prezent - masterand - Managementul schimbării și dezvoltării organizaționale - Facultatea de Economie și Administrare a Afacerilor din cadrul Universității de Vest Timișoara;

2007 - Curs Managementul de proiecte. Scrierea cererii de finanțare - Centrul regional de formare continuă pentru administrația publică locală Timișoara;

2006 - Curs Transparența comunicării cu cetățenii - Centrul regional de formare continuă pentru administrația publică locală Timișoara;

2000 - 2001 - Curs Specializare postuniversitară în domeniul: Administrație Publică - Facultatea de Drept din cadrul Universității de Vest Timișoara;

1999 - 2000 - Curs Specializare postuniversitară în domeniul: Drept Comercial - Facultatea de Drept din cadrul Universității de Vest Timișoara;

1993 - 1998 - Facultatea de Drept - Universitatea Europeană din Lugoj.

Prioritățile Timișului vor fi promovate de noul prefect direct la ministere

Interviu cu Mircea Băcală, prefectul județului Timiș

Care credeți că sunt principalele probleme ale județului și cum veți acționa pentru redresarea lor?

Mircea Băcală: O prioritate a județului este deponerea ecologică de la Ghizela. Voi urmări și mă voi interesa să văd în ce stadiu va fi procesul de construire a acestui obiectiv. Sper să nu mai existe niciun blocaj pentru demararea proiectului. O a doua problemă importantă este centura municipiului Timișoara, care trebuie să se realizeze. În urma vizitei ministrului Radu Berceanu, i-a fost înaintată o solicitare în acest sens. Ca și reprezentant al Guvernului în Timiș, îmi voi programa audiențe la domnul ministru pentru ca nu numai drumul de centură este important, dar și drumul național Timișoara-Lugoj trebuie să se realizeze. Chiar dacă ceilalți prefecti nu foloseau această pârgă, eu vreau să mă înscriu la audiențe la ministere. Eu consider că o pot face, în primul rând ca și cetățean al județului. În al treilea rând, vreau să asigur ordinea publică și siguranța cetățeanului. Asta înseamnă că instituțiile statului trebuie să își facă treaba, iar cetățenii să aibă deplină încredere în poliție. Să nu mai existe cazuri când apelăm un polițist și să ni se răspundă că nu e de competența lui, pentru că el este de la altă secție. Dacă e o acțiune iminentă, nu poți să-l pui pe om să caute alt număr de telefon sau să sune la centrală. Totodată, vreau să duc la îndeplinire toate proiectele propuse de Guvernul României și voi veghea ca ele să se și implementeze.

Situația fondului funciar este o problemă pentru multe comune, dar și pentru orașul Timișoara, aplicarea legilor fiind mult întârziată. Cum se poate grăbi acest proces care trenează de ani de zile?

Mircea Băcală: Pe fondul funciar există niște reguli. Ceea ce pot eu să fac este ca în comisia de fond funciar să nu caut soluții pentru a amâna un caz, ci pentru a rezolva un caz. Am constatat că sunt foarte multe situații în care, de doi ani, trei ani, cinci ani, persoanelor îndreptățite care trebuia să intre în posesia proprietății, li s-au invocat tot felul de motive care mie nu mi se par normale. La Timișoara, de exemplu, și e o situație care nu îmi convine, Comisia de fond funciar, vine cu propunerea ca cetățenii să fie puși în posesie cu teren între blocuri, pentru că spun că nu mai au alt teren. Și asta se întâmplă numai pentru unii oameni, nu pentru toți. La două blocuri turn, cu zeci de apartamente, ori au locuri de parcare, ori au spațiu verde și li se dă teren acolo, la trei-patru metri de bloc. Eu nu o să îmi dau avizul pe așa ceva în Comisia județeană de fond funciar.

Fostul prefect a avut câteva acțiuni referitoare la așa-zisa mafie imobiliară a romilor. Dvs. cum considerați că ar trebui rezolvată această problemă sensibilă a Timișoarei?

Mircea Băcală: Nu știu dacă este chiar o mafie imobiliară, dar probabil că acest fenomen există. Este o situație care trenează din anii '92-'93. Am înțeles că românii au început să vândă casele deja. Ei voiau să pună mâna pe clădiri și apoi să le vândă, dar acum nu se mai cumpără. Poliția comunitară și poliția municipiului trebuie să își facă simțită prezența mult mai mult în aceste zone sensibile și trebuie să acționeze cu fermitate. Nu trebuie să fie timorați de cei din fața lor, ci trebuie să aplice legea. Dacă acest polițist nu își face treaba, va avea parte de sancțiuni din partea conducătorului direct. Nu trebuie să facă doar un proces-verbal și atât. Trebuie să intervină pentru a asigura liniștea, să facă procesul-verbal și să dea și amendă. Dacă cetățeanul devine recalcitrant, legea spune că este ultraj împotriva bunelor moravuri. De obicei, se face proces-verbal numai pentru scandal, soluția cea mai simplă.

Alina SABOU

AUDIENȚE ȘI RELAȚII CU PUBLICUL

Compartimentele de specialitate din aparatul propriu:
- în zilele lucrătoare între orele 10.00 - 14.00;

Registratura Consiliului Județean Timiș

- în zilele lucrătoare între orele 9.00 - 14.00;

Relații cu publicul

- în fiecare zi de luni, între orele 8.00 - 18.30

- în zilele de marți, miercuri, joi și vineri între orele 8.00 - 16.30

Programul de audiențe:

- înscrierea la audiențe se face la Registratura Consiliului Județean Timiș, în fiecare luni, între orele 9.00 și 11.00;

- audiențele propriu-zise la conducerea Consiliului Județean Timiș au loc în fiecare zi de luni, prin rotație (președinte, vicepreședinti și secretar general), începând cu ora 12.00.

R. H.

Comisiile Consiliului Județean Timiș

A. COMISIA ECONOMICĂ

PREȘEDINTE: VIOREL SASCA
SECRETAR: GH. BOLOGA
MEMBRI: TITU BOJIN, VIOREL MATEI, VALENTINA MILUTINOVICI, LELICA CRIȘAN, GH. PREUNCA

B. COMISIA DE URBANISM, AMENAJAREA TERITORIULUI ȘI LUCRĂRI PUBLICE

PREȘEDINTE: MARCEL MIOC
SECRETAR: LEONTIN DE MAIO
MEMBRI: SORIN SUPURAN, TRAIAN STANCU, ȘTEFAN IOAN SZATMARI, HORIA BĂCANU, DORIN CUTU

C. COMISIA PENTRU CULTURĂ, ÎNVĂȚĂMÂNT, TINERET ȘI SPORT

PREȘEDINTE: SORIN MUNTEANU
SECRETAR: DORIN HEHN
MEMBRI: MIHĂIȚĂ BOJIN, MARIANA EFTIMIE, ADRIAN NEGOIȚĂ

D. COMISIA PENTRU SĂNĂTATE ȘI PROTECȚIE SOCIALĂ

PREȘEDINTE: DAN IOAN SARMEȘ
SECRETAR: CĂTĂLIN TIUCH
MEMBRI: SILVIA COJOCARU, GH. NODIȚI, VASILE ROTĂRESCU

E. COMISIA PENTRU ADMINISTRAȚIE PUBLICĂ LOCALĂ

PREȘEDINTE: VIOREL COIFAN
SECRETAR: MARIUS RADU CÂRCEIE
MEMBRI: MATEI SUCIU, OVIDIU SAMUIL MOZA, ELISABETA SPĂTARU

F. COMISIA PENTRU RELAȚII ȘI COOPERARE INTERREGIONALĂ

PREȘEDINTE: IOSIF CÂNDEA
SECRETAR: NICOLAE BITEA
MEMBRI: FLORIN RĂVĂȘILĂ, COSMIN COSTEA, OANA GAITA

CJT

AGENDĂ TIMIȘ

Publicația "Agendă C.J.T." este supliment al Monitorului Oficial al Consiliului Județean Timiș.

Apare în baza O.G. nr. 75 din 28.08.2003

Colegiul de redacție:

Daniela Borda, Eugen Gherga, Răzvan Hrenoschi, Jana Lavrits, Smaranda Marcu, Ada Marincu, Bogdan Nădăștean, Alina Sabou, Doina Tărâlă, Cornel Todor, Nicoleta Trifan

Layout design:
Andrei Călin Pascaru

Consilier Editorial:
Dinu Barbu

ISSN: 1842-323X

Redacția: Timișoara,
Strada Regina Maria nr. 3

Telefon: 0256-406.330, 0256-406.401
0728.834.781

Editare și tipar:

"ARTPRESS"- Timișoara
Telefon: 0256/293.975; 0256/293.809

C.J. Timiș sprijină apariția revistei Bibliotecii Județene Timiș, "LUMEA CĂRȚII" și a periodicului "AGORA"

A FOST APROBAT BUGETUL CONSILIULUI JUDEȚEAN

Consilierii județeni întruniți în ședință ordinară a C.J. Timiș în 24 martie 2009 au aprobat următoarele materiale: 1. Proiect de hotărâre privind aprobarea contului de încheiere a exercițiului bugetar pentru bugetul propriu al județului Timiș și a situațiilor financiare pe anul 2008 2. Proiect de hotărâre privind utilizarea și regularizarea fondului de rulment în anul 2009 3. Proiect de hotărâre privind repartizarea unor sume pentru echilibrarea bugetelor locale și finanțarea cheltuielilor privind drumurile județene și comunale pe anul 2009 4. Proiect de hotărâre pentru modificarea și completarea Hotărârii CJT nr. 68/2007 privind aprobarea contractării unui împrumut intern / extern 5. Proiect de hotărâre privind aprobarea bugetului propriu al județului Timiș și a bugetelor unor instituții și servicii publice pe anul 2009 6. Proiect de hotărâre

privind aprobarea asocierii Consiliului Județean Timiș cu Consiliul local al orașului Jimbolia și Consiliul local al comunei Comloșu Mare în vederea finanțării căminelor pentru persoanele vârstnice 7. Proiect de hotărâre privind aprobarea asocierii Consiliului Județean Timiș cu Consiliul Județean Arad și Consiliul Județean Caraș – Severin în vederea realizării proiectului „Reabilitare drum județean DJ 572” 8. Proiect de hotărâre privind aprobarea realizării studiului de fezabilitate și proiectului tehnic pentru „Reabilitarea, modernizarea și accesibilizarea spațiilor destinate desfășurării activităților în cabinete de lucru și terapii compensatorii protejate din Cadrul Liceului Teoretic IRIS Timișoara” 9. Proiect de hotărâre privind aprobarea prelungirii contractului de închiriere a Stadionului „Dan Păltinișanu” Timișoara 10. Proiect de

hotărâre privind aprobarea dării în administrare a unor bunuri imobile și mobile către Direcția de Prestări Servicii Timiș 11. Proiect de hotărâre privind aprobarea „Planului Județean de Gestionare a Deșeurilor” (actualizat) 12. Proiect de hotărâre privind aprobarea Strategiei culturale a județului Timiș pentru perioada 2009 – 2013.

Jana LAVRITS

Reporter: Care este proiectul la care se lucrează în această perioadă în cadrul comisiei județene în care activați?

Nicolae Bîtea: Se lucrează la un proiect ce presupune preluarea taberei de tineret de la Pietroasa, pentru a fi folosită în relația cu tinerii din DKMT, un loc pentru schimburile de experiență. Din acest punct de vedere, Timișul are un punct în minus, pentru că nu există un asemenea loc unde copiii să se strângă, să se distreze și să aibă activități comune. Vom avea discuții cu primarul din Pietroasa, precum și cu cei din Nădrag și Bogda, pentru că și acolo există tabere pentru tineret. Acestea trebuie reabilitate, așa că m-am gândit să facem un proiect care să fie înaintat apoi ministrului Monica Iacob Ridzi.

Reporter: Tabăra este acum în administrarea ministerului. Cum se va proceda?

N.B.: În ceea ce privește tabăra de la Pietroasa, aceasta trebuie predată Consiliului Local al uneia dintre cele trei localități, iar apoi trebuie administrată pentru a fi folosită

Demersuri pentru preluarea unei tabere de elevi

Discuție cu Nicolae Bîtea, secretar al Comisiei de Relații Interne și Internaționale din cadrul Consiliului Județean Timiș

în scopul amintit. Aceste tabere nu sunt funcționale acum, pentru că nu au existat bani pentru a fi întreținute. Primarul de la Pietroasa

ar fi dispus să facă reabilitarea acestei tabere, însă să fie cedată Consiliului Local. Acum ea aparține Ministerului Tineretului și Sportului. Vom discuta cu toți trei primarii să vedem dacă doresc să intre în acest proiect. În anii trecuți, au mai venit copii din DKMT, au fost cazați prin Timișoara, s-au descurcat cum s-a putut. Zona este foarte frumoasă și ar avea ce să viziteze. De anul viitor tabăra ar putea intra în circuit.

Reporter: Mai aveți un proiect destinat în special tinerilor din mediul rural. Care este acesta?

N.B.: Lucrez la un proiect de a crea mai multe baze sportive în județ. Am purtat deja discuții cu primarul din Pădureni referitor la acest proiect. De asemenea, am vorbit cu primarii de la Ghizela, Giulvăz, Teremia Mare și Foeni. Programul de construcție a bazelor sportive cu finanțare de la minister urmează să fie pornit în luna mai. Până atunci, le-am spus primarilor să își facă studii de fezabilitate și un proiect tehnic în

acest sens, pentru a le putea transmite ministrului Monica Ridzi. Cele mai avansate discuții le avem cu primarul din Pădureni, a contactat deja pe cineva care să facă documentele necesare, iar apoi le voi duce la București. Relația pe care o am la București este direct cu subsecretarul de stat Constantin Neagu, care se ocupă de preluarea dosarelor și transmiterea lor doamnei ministru.

Reporter: Cine va folosi bazele de sport dacă tineretul nu prea mai stă pe la sat și s-a mutat la oraș?

N.B.: Bazele sportive sunt utile și în mediul rural pentru ca tinerii să facă mișcare. Sportul înseamnă sănătate. Și dacă lucrează sau studiază la oraș, în weekend, dacă vin acasă, pot practica sporturi, să joace un fotbal, un bachet. La aceste baze sportive va fi amenajat un teren de sport cu suprafață sintetică, o mică tribună, vestiare cu dușuri, ca suprafața ar fi 1.500-2.000 mp, depinde de terenurile pe care le au la dispoziție.

A consemnat Alina SABOU

PROIECT ROMÂNNO-ITALIAN LANSAT LA LUGOJ

La Primăria Municipiului Lugoj s-a lansat oficial Proiectul EUROITA, la care participă licee din Lugoj și Timișoara, respectiv din orașele Vicenza, Schio și Asiago – Italia. Proiectul a fost inițiat de către Centrul Cultural Italian și Primăria Municipiului Lugoj, sub patronajul Consulatului General al Italiei din Timișoara. Sub sloganul “Fii stăpân pe viața ta”, proiectul are drept scop realizarea unui

schimb de experiență între școlile preuniversitare din cele două țări. Odată cu lansarea proiectului în Sala de Consiliu a Primăriei Lugoj, municipiul de pe Timiș a primit vizita unei delegații italiene. La invitația domnului primar Francisc Boldea, au participat ca oaspeți de onoare d-nul Manlio Giuffrida, Consul General al Italiei la Timișoara și d-nul Dragomir Radenkovici, Consul General al Serbiei la Timișoara, împreună cu d-nul dr. Eugenio De Poli, președintele Centrului Cultural Italian. La întrunire au mai luat parte profesori din Italia și România, directori de licee din cele două țări, reprezentanții cultelor religioase din municipiul, reprezentanți ai Centrului de Perfecționare a Pregătirii Cadrelor Lugoj, oameni

de afaceri italieni și reprezentanții mass-media din localitate.

În debutul întâlnirii, domnul primar Francisc Boldea a făcut o scurtă prezentare a municipiului Lugoj, abordând în special aspectele educaționale, religioase și culturale ale urbei de pe Timiș, în contextul unei dezvoltări continue a mediului de afaceri. Edilul șef a subliniat de asemenea contribuția investitorilor italieni în dezvoltarea orașului și a ținut să mulțumească domnului Eugenio De Poli pentru inițierea acestui proiect. De asemenea, domnul primar a salutat vizita în municipiul nostru a consulilor Italiei și Serbiei, cu care domnia sa a abordat perspectiva unei colaborări mai ample pentru următoarea perioadă.

Lansarea oficială a Proiectului EUROITA a fost urmată de o conferință de presă găzduită de Sala de Protocol a Primăriei Lugoj. Cu acest prilej, domnul Eugenio De Poli a vorbit jurnaliștilor despre intenția domniei sale de a

dezvolta un “triumf al înfrățirii” între Italia, Lugoj și Serbia. La rândul său, d-nul Dragomir Radenkovici, Consul General al Serbiei la Timișoara, a subliniat interesul deosebit manifestat de instituțiile de învățământ din Novisad și nu numai, vis-a-vis de inițiativa unui asemenea proiect.

De la Primăria Municipiului, delegația, însoțită de domnul primar Francisc Boldea, s-a deplasat la Universitatea Europeană Drăgan, unde a avut loc întâlnirea dintre elevii români și italieni. Delegația italiană a avut în program vizite la Colegiul Național “Iulia Hasdeu”, respectiv Grupul Școlar “Aurel Vlaicu”, vizionarea unui spectacol de folclor găzduit de Teatrul Municipal “Traian Grozăvescu” precum și vizitarea reședinței de județ, Timișoara, pentru ca ultimele obiective vizitate de oaspeții italieni la Lugoj să fie cele religioase.

Liviu SĂVESCU

GHIZELA

Tinerii din comună așteaptă să lucreze la deponeu

Interviu cu viceprimarul Dan Cenușă

Peste 1.300 de timișeni trăiesc în comuna Ghizela, devenită punct de reper pe harta județului după ce, în urmă cu patru ani, s-a decis că aici vor fi depozitate, într-un mediu ecologic, deșeurile populației. Spre deosebire de alte localități, oamenii din satele aparținătoare - Șanovița, Paniova și Hitiaș - abia așteaptă această investiție a Consiliului Județean Timiș pe raza localității lor. Despre acest subiect am discutat cu viceprimarul comunei Ghizela, Dan Cenușă.

- Lucrările la deponeul ecologic întârzie, dar până acum localitatea a avut investiții în infrastructură. Despre ce este vorba?

Dan Cenușă: În toamna anului trecut s-a dat în folosință sistemul de alimentare cu apă la Ghizela. Și la Șanovița e gata, dar nu sunt făcute încă probele de presiune. Avem două foraje la 220 m. În privința drumurilor, avem deja balastul pentru a lucra, pentru că sunt distruse. Reabilitarea cu apă se include între facilitățile pentru acceptarea deponeului. Acum avem în lucru un proiect pentru introducerea rețelei de apă la Paniova. Este foarte scump să ne gândim la o rețea de gaz. Pădurea este aproape, cu 1.000 de lei o remorcă se face încălzirea toată iarna. Dacă s-ar da mai repede în funcțiune deponeul acesta, nu am mai sta la mila Consiliului Județean.

- Ce discuții ați mai avut cu oamenii despre acest subiect? Sunt nerăbdători?

Dan Cenușă: Cel mai important este pentru noi deponeul, dacă s-ar realiza, acolo vor fi ceva locuri de muncă. Atunci când am dat Consiliului Județean terenul de 60 de hectare, am convenit să se folosească forța de muncă de pe raza localității. Ni s-a promis că vor fi 75 de locuri de muncă, în trei schimburi, cu 25 de persoane pe schimb. Cred că în prima fază, atunci când se va începe organizarea de șantier, vor fi mai mulți, pentru că trebuie făcut și drumul într-ocolo. Ca facilitate care ni se va mai da pentru comunitate ar fi că nu vom plăti colectarea gunoierului în toată comuna.

- Ați avut și persoane care s-au plâns că va fi adus gunoiul aici?

Dan Cenușă: Nu, sunt puțini care sunt contra. Dacă nu știu cum e aia deponeul, se gândesc să va arăta ca la Parța. Noi încă înainte de a aproba să se facă la noi, am fost la Arad, în 2003, să vedem cum arăta la fața locului. Oamenii tot întreabă care mai e situația, mai ales cei tineri, care sunt interesați și ar vrea să lucreze acolo. Avem vreo 20 de persoane care lucrează acum la drumul național, au salarii măricele. Aici, oamenii se ocupă cu zootehnia mai mult, cresc animale. Există și un centru de colectare a laptelui și ajută foarte mult. Sunt vreo zece persoane din Șanovița și Ghizela care lucrează la Lugoj și sunt transportați zilnic dus și întors.

- După ce s-a anunțat că va fi construit aici deponeul, ați avut vreo creștere a interesului pentru zonă?

Dan Cenușă: Încă nu, pentru că deocamdată nu e clar dacă se va face sau nu aici. Nu au existat investitori care să vină special pentru deponeu. În privința caselor și terenurilor cumpărate, situația stagnează. S-a vândut recent o casă cu 10.000 de euro, cu 1.450 mp. În extravilan, prețul ajunge la 2.000 euro/ha. După revoluție s-au dat de pomană terenurile, cu 1,5 milioane hectarul.

Alina SABOU

Foto: Constantin DUMA

Companie aeronautică în Timiș și Arad

Consiliile județene din cele două județe ar putea deveni acționare la o societate care să administreze în comun aeroporturile

În cadrul vizitei pe care ministrul Transporturilor, Radu Berceanu, a făcut-o în Timiș, la mijlocul lunii martie, demnitarul a avansat ideea de a se înființa, în Banat, o companie aeronautică în care să fie acționari ministerul de resort, precum și autoritățile locale din Timiș și Arad. Radu Berceanu a avut discuții, la Timișoara, cu președinții Consiliilor Județene din Arad și Timiș, precum și directorii companiilor din subordine. Ministrul a apreciat că, în scurt timp, dacă va exista un investitor important, aeroportul din Arad ar putea intra în concurență cu cel din Timișoara, fapt care ar aduce dezavantaje ambelor baze aeriene. În acest context, a propus realizarea unei companii aeroportuare, în care să fie acționari Ministerul Transporturilor, C.J. Timiș și Arad, Consiliile Locale din Timișoara și Arad, precum și Fondul "Proprietatea", care deține deja 20% din acțiunile de la aeroportul internațional "Traian Vuia".

"Când va fi gata autostrada dintre Arad și Timișoara, drumul se va parcurge în 20 de minute. Aradul ar putea oferi prețuri mai mici pentru companiile aeriene, Timișoara va face

la fel. Este o idee să realizăm această companie aeroportuară, care ar putea exploata inteligent ambele aeroporturi", a declarat Radu Berceanu. Și în trecut s-a mai avansat ideea ca Timișoara să rămână aeroport pentru pasageri, iar la Arad să fie exclusiv trafic cargo. Dorința ministrului se va materializa însă numai dacă va fi aprobată de guvern și vor accepta și părțile implicate. Aeroportul din Arad se află în proprietatea C.J. Arad, în timp ce "Traian Vuia" Timișoara este administrat de minister. "Sunt multe companii care gravitează în jurul aeroporturilor, pentru că au văzut că este o afacere. Trebuie să fim înaintea unor intenții de acest gen. C.J. Arad nu ar avea nici o constrângere să dea aeroportul", a conchis demnitarul.

"O rușine a ministerului"

Drumul național Timișoara-Lugoj, aflat în lucru de ani de zile, a fost considerat de ministrul Radu Berceanu "o rușine a ministerului". Demnitarul a criticat firmele care au câștigat contracte și nu au terminat lucrările de câțiva ani. "Îmi pare rău că situația este de felul acesta. Am avut de-a face cu constructori neserioși. Legislația ne obligă să dăm lucrarea celor care oferă cel mai mic preț și nu le pot termina decât dacă aduc bani de acasă. Din această cauză se blochează, de obicei, lucrările. Rezilierea contractelor e foarte grea. Îmi cer scuze din partea ministerului și a mea, ca ministru, pentru cum arată acest drum. Știu cât se înjură zilnic. Încercăm să corectăm aceste lucruri cât mai repede posibil", a spus ministrul Radu Berceanu despre DN 6 Timișoara - Lugoj. Ministrul a vizitat, în aceeași zi, și centura ocolitoare a Timișoarei. Pe șantieru

era nimeni, poate și din cauză că plouă. "Nu lucrează nimeni și dacă nu o să lucreze în continuare o să folosim alte metode, și mai neortodoxe", a spus demnitarul. Drumul care leagă cele două municipii este în lucru de cel puțin cinci ani, primul contract, cu un constructor grec, fiind reziliat, dar nici cei care au câștigat ulterior lucrarea nu s-au arătat mai harnici.

Ministrul crede că lucrările au întârziat foarte mult din cauza constructorilor și că ar trebui să se renunțe, pe moment, la ideea de a face o șosea de centură pe patru benzi. "Ideea de a face patru benzi poate fi interesantă, este clar că Timișoara va avea nevoie de patru benzi, dar acum nu are nimic și tot traficul trece prin centrul orașului. Haideți să facem două benzi decât să ne împiedicăm în vise mari, pentru care nu avem nici bani", a motivat ministrul. Berceanu a mai spus că Timișoara nu are nevoie de o șosea de ocolire pe toată raza sa, din moment ce alte orașe nu au deloc. "Trebuie să dăm drumul repede la trafic, în noiembrie, chiar fără pasarele, se vor face ocoliri și, în timp, și pasarelele", a conchis Berceanu. Acesta a cerut să primească informări săptămânale asupra lucrurilor care nu merg. O altă problemă abordată de ministru a fost situația lucrărilor la Gara de Nord, unde sunt, de asemenea, întârzieri. "S-a reziliat contractul cu o firmă din Israel. Vom aduce alt constructor și sper să reînceapă reabilitarea în iunie-iulie, iar la anul, în vară, să fie gata", a mai spus ministrul Transporturilor. Berceanu a vizitat și aerodromul de la Cioca, unde C.J. Timiș dorește să dezvolte un proiect mai mare pentru o bază SMURD.

Alina SABOU

Foto: Constantin DUMA

CIACOVA

Centrul de Informare și Documentare al Liceului „Alexandru Mocioni” este la dispoziția tuturor ciacovenilor

La propunerea directorului unității de învățământ, domnul Prof. Dr. Petrișor-Dorin Treta, și cu avizul Inspectoratului Școlar General, Casa Corpului Didactic Timiș a înființat Centrul de Informare și Documentare (C.D.I.) al liceului „Alexandru Mocioni” din Ciacova. Este un centru de resurse pluridisciplinare care integrează fondul documentar, respectiv biblioteca școlară și care oferă elevilor, cadrelor didactice și comunității locale un spațiu de formare, comunicare și informare, un laborator de experimentare a noilor tehnologii educaționale, un loc de cultură, deschidere, întâlnire și integrare. Prin crearea C.D.I. se urmărește dezvoltarea relației școală-comunitate și asigurarea accesului la resursele necesare unei bune informări și documentări. Activitățile desfășurate în cadrul C.D.I. susțin implementarea politicilor educaționale pe niveluri de studii, profiluri, specializări, promovează inovația pedagogică și sprijină realizarea obiectivelor prevăzute în procesul de reformă a învățământului românesc.

Pentru înființarea C.D.I. Ciacova, Inspectoratul Școlar Timiș a alocat suma de 42.000,00 lei. În dotarea C.D.I. intră șase calculatoare de ultimă generație, un scanner, o imprimantă, un multifuncțional, o rețea de internet, o colecție de 30 de cărți audio (audio-book), o colecție de DVD-uri ecranizări după opere literare și dramaturgie românească și universală, un ecran LCD, un videocasetofon, un CD player. Această dotare stă la dispoziția tuturor ciacovenilor, de luni până vineri între orele 7:45-15:45.

„Noi vedem în acest spațiu o modalitate de contribuire la promovarea imaginii unității școlare și a comunității ciacovene pe plan local, regional, național, internațional și la întărirea legăturii școală-comunitate, alături de membrii echipei pedagogice și de conducerea unității de învățământ”, a afirmat directorul liceului, domnul prof. dr. Petrișor-Dorin Treta.

Mariana CHIVU

Nou sistem de colectare a deșeurilor la Ciacova

Consiliul Local Ciacova a fost desemnat câștigător al finanțării nerambursabile pentru Proiectul integrat de gestionare a deșeurilor menajere.

Proiectul ECO-CIACOVA se derulează în cadrul unui parteneriat public. Beneficiarul proiectului (liderul) este Consiliul Local al orașului Ciacova iar partenerii săi sunt consiliile locale ale comunelor Ghilad, Jebel, Pădureni, Liebling și Giera.

Prioritățile propuse prin proiect, având ca punct de plecare creșterea eficienței măsurilor de protecție a mediului ambiant, sunt: creșterea nivelului de colectare selectivă, reducerea cantităților de deșeuri biodegradabile și a cantităților de deșeuri depozitate necontrolat, reducerea impactului depozitului de deșeuri asupra mediului.

Investiția ECO-CIACOVA va fi compusă din: sistem de colectare selectivă și transport al deșeurilor, stație de compostare a deșeurilor biodegradabile și stație de compactare și transfer a deșeurilor reziduale. Suprafața totală a terenului afectat prezentului proiect este de 2,90 ha. Construcția realizată conform normelor ecologice europene nu va fi un nou deponeu, o nouă „groapă de gunoi”, deșeurile compactate fiind transportate la stația de transfer cea mai apropiată de unitatea administrativ-teritorială Ciacova sau direct la viitorul deponeu ecologic al județului Timiș. Funcționarea acestora nu va produce nicio daună ecologică, ci din contră va crea avantaje economice pentru locuitorii zonei. Implementarea noului sistem de gestionare a deșeurilor va asigura locuri de muncă pentru patruzeci de persoane. Suntem de părere că elementul esențial care condiționează reușita investiției este cetățeanul. Factorul uman, conștiința și educația cetățenească sunt elemente care vor determina reușita sau eșecul Proiectului ECO-CIACOVA.

Mariana CHIVU

Primăria comunei Peciu Nou

Anunță scoaterea la vânzare prin "licitație publică cu vânzare", în data de 14.04.2009, ora 10, a unui număr de 8 loturi teren intravilan cu destinație construcții de locuințe, în comuna Peciu Nou, prețul de pornire a licitației este de 13,5 euro-mp.

Înscrierile se fac la sediul primăriei Peciu Nou, până la data de 10.04. 2009, ora 10.

Informații suplimentare se pot obține la telefon 0256-414 500, 0256-414201.

Persoană de contact: Silvia Pozar.

SĂCĂLAZ

OLIMPIADA MĂRȚIȘORULUI

Sfârșitul lunii Martie a reunit în comuna Săcălaz elevii din 20 de școli din județul Timiș. Întâlnirea a avut loc sub denumirea sugestivă "Olimpiada Mărțișorului".

Evenimentul, organizat anual și ajuns la cea de-a V-a ediție, este o idee a cadrelor didactice de la școala din localitate și este singura activitate de acest gen din țară.

Scopul Olimpiadei Mărțișorului constituie anual o provocare pentru fiecare elev participant, un antrenant concurs de cultură generală, o modalitate plăcută de confirmare a calității cognitive a fiecărui elev participant și nu în ultimul rând o bucurie pentru fiecare cadru didactic.

În ceea ce privește modul efectiv de organizare a concursului, acesta a fost obiectiv din toate punctele de vedere. Astfel, cadrele didactice din cele 20 de școli invitate au elabo-

rat subiectele împreună cu profesorii școlii din Săcălaz. În acest timp, elevii au luat o gustare după care au participat la o slujbă săvârșită la capela școlii de către pr. prof. Corneliu Hrițcu.

Școlile invitate au participat cu câte trei elevi pentru fiecare clasă, elevi care au susținut probe scrise la materiile: Limba și Literatura Română, Matematică, Istorie, Geografie, Biologie, Chimie și Fizică. Olimpiada Mărțișorului s-a încheiat cu o masă festivă, atât pentru profesori cât și pentru elevi iar cei mai buni elevi au fost recompensați pentru munca depusă și pentru rezultatele obținute cu diplome de merit și medalii.

Cea de-a V-a ediție a Olimpiadei Mărțișorului de la Săcălaz s-a bucurat în acest an de participarea următoarelor instituții de învățământ de județ: Școala cu clasele I-VIII Săcălaz,

Școala cu clasele I-VIII Beregsău Mare, Școala cu clasele I-VIII Biled, Școala cu clasele I-VIII Bulgăruș, Școala cu clasele I-VIII Carani, Școala cu clasele I-VIII Cărpiniș, Școala cu clasele I-VIII Checea, Școala cu clasele I-VIII Chișoda, Școala cu clasele I-VIII Giarmata Vii, Școala cu clasele I-VIII Giroc, Școala cu clasele I-VIII Iecea Mare, Școala cu clasele I-VIII Iecea Mică, Școala cu clasele I-VIII Măureni, Școala cu clasele I-VIII Orțișoara, Școala cu clasele I-VIII Sănandrei, Școala cu clasele I-VIII Șandra, Școala cu clasele I-VIII Teremia Mare, Școala cu clasele I-VIII Urseni, Școala cu clasele I-VIII Greoni, Școala cu clasele I-VIII Ghiroda.

Desfășurarea ediției cu numărul V a Olimpiadei Mărțișorului, organizată de Școala Săcălaz a fost susținută de Primăria comunei Săcălaz.

Raluca Irina SILAGHI

Manifestări culturale la Biblioteca Județeană Timiș

Organizate cu o anumită ritmicitate, manifestările culturale derulate în cadrul Bibliotecii Județene Timiș au rolul de a potența interesul pentru bibliotecă al publicului larg, de cele mai diverse profesii, acoperind o arie deosebit de largă atât din perspectiva vârstei cât și a pregătirii intelectuale. Centrate în jurul unor evenimente sau personalități de mare interes pentru cultura ori istoria națională, dar și în jurul figurilor de rezonanță culturală în spațiul Banatului, ele aruncă un plus de lumină peste întâmplări sau personalități de multe ori intrate, prin trecerea vremii, într-un nemeritat con de umbră.

Ca în fiecare an, deschiderea seriei de manifestări culturale a fost dedicată lui Mihai Eminescu, în cadrul unui medalion ce-a avut-o ca invitată pe conf. dr. Rodica Bărbat, cunoscut comentator al operei marelui poet. Alocuțiunea de deschidere a fost rostită de scriitorul Paul Eugen Banciu, directorul Bibliotecii Județene Timiș. Cu multă atenție pentru

detaliu și inedit, d-na. Rodica Bărbat i-a călăuzit pe tinerii participanți prin lumea versului eminescian, încercând în același timp să i-

dentifice carențele mecanismelor de receptare contemporană a poetului. Din dorința de a pune în circulație reprezentări ale poeziilor lui Eminescu mai puțin cunoscute marelui public, a fost realizată o expoziție însumând lucrări de grafică ale cunoscutei artiste Ligia Macovei, prezente într-o ediție bibliofilă tipărită în 1964.

150 de ani de la Unirea Principatelor Române, a fost titlul manifestării organizată cu prilejul zilei de 24 Ianuarie. Realizată în colaborare cu Muzeul Banatului, manifestarea a mijlocit întâlnirea publicului cu câțiva istorici de marcă din Timișoara, prof. univ. Vasile Dudaș, muzeograf Adrian Deheleanu, muzeograf Ciprian Glăvan, care au încercat să reconstituie acest eveniment din perspectiva ecurilor sale în Banat. Un moment deosebit de interesant l-a reprezentat intervenția d-nei. prof univ. dr. Viorica Bălțeanu, cunoscut specialist în limba și cultura italiană, ce a vorbit despre reverberațiile Unirii Principatelor Române în spațiul italic. Din nou, o expoziție de fotografii și cărți centrate în jurul ideii de unitate a românilor, a încercat să ofere o cât mai mare concretețe momentului evocat.

Întâmplarea face ca anul 2009 să fie anul aniversării ori comemorării mai multor personalități cu rol esențial în întemeierea presei de limbă română din Banat: Valeriu Braniște, Corneliu Diaconovich, Pavel Rotariu, Meletie Drăghici, George Ardeleanu, Alexandru Mocioni, oameni de cultură prin a căror strădanie a fost posibilă editarea unor periodice precum Luminătorul, Dreptatea, Drapelul, dacă ar fi să le enumerăm doar pe cele mai cunoscute, au reprezentat centrul de interes al unei evocări realizate tot în colaborare cu Muzeul Banatului. Odișea apariției acestor publicații, dar și itinerariile vieții lui Valeriu Braniște, redactor șef a două dintre ele, au fost reiterate cu ajutorul colegilor de la Muzeul Banatului, Vasile Dudaș și Adrian Deheleanu. Participanții au putut să vadă periodicele respective, apărute între 1880 - 1919, aparținând colecțiilor Bibliotecii Județene Timiș, în cadrul unei expoziții realizate cu același prilej.

Seria comemorărilor dedicate marilor personalități ale Banatului l-a avut în atenție și pe Coriolan Brediceanu, important om politic și de cultură, de la a cărui moarte s-au împlinit în ianuarie 100 de ani. Evenimentul a fost întrebuit și ca prilej de evocare a rolului pe care familia Brediceanilor l-a avut în contextul culturii române, prin reprezentanții săi ulterioari, Caius, Tiberiu, Cornelia și Mihai Brediceanu. Nu a fost ignorat nici locul de baștină al acestora, Lugojuul secolului al XIX-lea și începutul secolului XX, centru al culturii române bănățene la acea vreme. Reconstituirea a fost realizată tot în colaborare cu Muzeul Banatului, prin participarea prof. univ. Vasile Dudaș și prof. Adrian Deheleanu.

Dacă ar fi să găsim un numitor comun al manifestărilor amintite, acesta ar fi reprezentat de dorința de a reînprospăta memoria unor momente de mare importanță culturală, de multe ori amenințate de tăvălugul uitării.

Aquilina BIRĂESCU

EMIL GRAMA- DANTELARUL PEISAJULUI FABULOS

O carieră fabuloasă a avut și are în continuare, Emil Grama, pictor, ilustrator de carte, afișist, pictor scenograf și poet, soț și tată. După absolvirea Academiei de Arte din București - secția pictura - Emil a fost titularizat ca profesor de desen și caligrafie nu departe de Târgoviște, orașul în care s-a născut, de altfel. A făcut de toate prin anii '80: instructor responsabil cu artele plastice, cu arta populară, foto și cinematografie la Centrul Județean de creație populară Dâmbovița. Ajunge la Timișoara grație soției, Marilena, care la anul 1983, prin concurs, devine artist liric la Opera Română din Timișoara.

Prima slujbă a lui Emil Grama în orașul de pe malul Begăi a fost la Teatrul de Estrada, apoi e "trimis" de autorități ca pictor-executant la Operă. Se angajează la Schela de Petrol din Șandra, e încadrat ca inginer dar, de fapt, se ocupa - era sarcină de serviciu pe linie sindicală - cu pictura propagandistică, conform cutumelor stricte ale vremii. După Revoluție, Emil e pentru o lună redactor-șef și tehnoredactor la revista "Speranța", apoi grafician la Camera de Comerț, la Editura de Vest. Prin concurs, se încadrează ca pictor-scenograf la Teatrul Maghiar. Scenografia, dragostea lui din tinerețe, când se visa și actor, l-a ajutat să trăiască dar nu va renunța niciodată la pictură, iubirea lui cea profundă. Așa că, din anul 1968 încoace, expune la saloanele anuale naționale, la numeroase expoziții și saloane internaționale, la triennale internaționale de pictură și scenografie.

Cu tablouri intrate în colecții de stat și particulare din România, Bulgaria, Germania, Franța, Iugoslavia, SUA, Grecia, Japonia, Italia, Spania, Elveția, Olanda, Ungaria, laureat cu premii pentru ilustrații, coperta de carte și scenografie, semnând scenografia a numeroase spectacole de teatru, teatru de păpuși, operă, operetă, revistă și televiziune, unele fiind piese de referință în dramaturgia românească și universală, Emil Grama va rămâne categoric în memoria artistică a contemporaneității.

raneității.

Câteva etape ard însă intens în viața de pictor matur (boem, în același timp) a maestrului Grama. Una ar fi cea "semicentenară", când, la împlinirea a 50 de ani, domnia sa a pus la cale o expoziție jubiliară senzațională, pe care a numit-o "Dantela împletită". Peste douăzeci de peisaje semnate Emil Grama încorporau dantele vechi, misterioase, combinate în tehnica colajului în varii forme, animale marine, altele fantastice, soarele și luna așezate cu artă, aplicate măiastru peste uleiul tabloului. Toate, fapte artistice nemaîntâlnite și care au uimit iubitorul de frumos.

Un al doilea moment expozițional jubiliar poate fi considerat cel din anul 2005, când Emil Grama, la împlinirea vârstei de 60 de ani, expune la Institutul Cultural Roman din SUA, situat în centrul New York-ului. Au fost 67 de peisaje și naturi statice, toate "de o mare încărcătură emoțională, cu o cromatică unică și înconfundabilă, definitorie pentru artistul român, polivalent și bine cotat atât în țară, cât și peste hotare", aprecieri elogi-oase care aparțin însuși directorului Institutului, Bogdan Ștefănescu, cel care a avut inspirata inițiativă a "Jubileului Grama" petrecut la New-York și finalizat cu un succes deosebit pentru artist.

La aproape jumătatea drumului dintre 60 și 70, cifrele rotunde îi fac bine artistului, Emil Grama expune pe simezele Palatului Administrativ. Peisajul, mereu peisajul, fenomenologia peisajului nemaifiind de mult un mister pentru Emil, confirmându-se astfel premoniția marelui critic de artă Petru Comarnescu, care consemna în revista „Contemporanul”, chiar la debutul artistului: "Emil Grama este un sensibil portretist și peisagist, căutându-și o viziune proprie, bazată pe stilizare, un artist de mare viitor".

Ce să-i urăm pe mai departe pictorului Emil Grama? Doar atât: "La trecutu-i mare, același mare viitor!"

D.B.

TEATRUL LICEENILOR ROMÂNI DIN JULA ÎN TURNEU ÎN ROMÂNIA

La mijlocul lunii martie C. J. Timiș a sprijinit trupa de teatru a Liceului românesc "Nicolae Bălcescu" din Julia (Ungaria) ca să susțină un spectacol cu "Comedia dell'Arte" pe scena sălii Centrului de Cultură și Artă Timiș. De fapt, trupa liceenilor din Julia s-a aflat la capătul unui turneu care a mai cuprins spectacole pe diferite scene din Budapesta, Oradea și Arad.

La Timișoara au fost prezenți ca spectatori, cumiși și atenți, la spectacolul desfășurat în cadrul proiectului Agora, limbă și spiritualitatea românească peste o sută de elevi de la Școala nr. 21 "Vincentiu Babeș" din Timișoara. Cei 18 membri ai trupei de teatru din Julia, coordonată de d-ra Vera Gurzău, au dat viață sugubețelor personaje Pantalone și Arlecchino, Dottore, Colombina și Pulcinella. A fost "un spectacol extrem de antrenant, pe tema clasică a "Păcălitorului păcălit", tratat în maniera commediei dell'arte - un gen apreciat de publicul adolescentin pentru culoarea și muzicalitatea sa." Spectatorii le-au putut urmări pe scenă și pe surorilor gemene Mona și Nora Rokszin din Micherechi, care au fost timp de cinci ani (2003-2007) membri de nădejde ai redacției revistei DKMT "Licurici", publicație "Laureată națională" de Ministerul

Educației și Cercetării pentru demersul ei generos.

Delegația liceenilor români din Orașul Mare Românesc din Julia a fost condusă de d-na dr. Maria Gurzău Czeglédi, directorul Liceului Românesc "Nicolae Bălcescu", și de prozatoarea Ana Radici Repisky, director adjunct al liceului și președinte al Filialei din Ungaria a Ligii Scriitorilor Români. Gazde bună și organizatori pricepuți ai evenimentului de la Timișoara din 11 martie 2009 s-au dovedit a fi maestrul Ciprian Cișu și dra. Nastasia Bogdan (C.C.A.T.), ca și dipl. ing. Răzvan Hrenoschi din partea C.J. Timiș.

A. B.

CertIFICATE DE absolvire pentru referenții culturali

Vineri, 20 martie 2009, Centrul de Cultură și Artă al Județului Timiș a găzduit festivitatea de premiere a referenților culturali care au absolvit Cursul de perfecționare pentru referenții culturali care activează în județul Timiș. Un număr de 58 de certificate au fost înmânate absolvenților, pentru strădania lor din urmă cu câteva luni. Vă reamintim că în perioada 30 septembrie - 10 octombrie 2008 s-a desfășurat la Timișoara Cursul de perfecționare pentru referenții

culturali din județul nostru. Organizat de Centrul de Pregătire Profesională în Cultură, instituție aflată în subordinea Ministerului Culturii și Cultelor, cursul s-a derulat în două etape, 30 septembrie - 4 octombrie 2008 și 6 - 10 octombrie 2008, la programul de pregătire luând parte 58 de referenți culturali din județul nostru.

Cheltuielile administrative legate de curs au fost suportate de Consiliul Județean Timiș, prin Agenda culturală.

Ada MARINCU

BECICHERECU MIC Satul cu trei biserici, unde se trăiește bine și alături de romi

Becicherecu Mic, comuna aflată în viitoarea zonă metropolitană, a devenit un loc de refugiu pentru timișorenii care au avut ceva economii și au vrut să fugă de tumultul orașului. Sunt peste 100 de persoane care au ales această localitate pentru a-și ridica o casă. Au ales comuna pentru că prețurile la terenuri nu erau foarte mari și li s-a promis că vor avea apă, canalizare, electricitate. În mare parte, ce li s-a promis s-a respectat. Comuna are însă problemele inerente unei comunități rurale: nu sunt investitori și nu sunt bani pentru câte ar fi nevoie. În plus, localitatea a rămas fără două clădiri importante: Școala cu clasele V-VIII și Căminul cultural. Cu toate acestea, Becicherecu Mic poate fi un exemplu pentru conviețuirea în bună înțelegere între etnii. Aici trăiesc români, sârbi, ucrainieni, maghiari, nemți și romi. Se împacă bine unii cu ceilalți, după cum ne-au spus reprezentanții etniilor.

Fonduri pentru acoperișul bisericii sârbe

Primarul comunei, Constantin Buzatu, aflat la a doilea mandat, încearcă să împartă bugetul de circa un milion de euro pentru a ajunge la toată lumea. Una din problemele comunității sârbe este repararea urgentă a acoperișului bisericii sârbe, pentru care speră să poată da, din bugetul local de anul acesta, suma de 500 de milioane de lei vechi. "În 1998, biserica a suferit daune, în urma unei furtuni, când a rămas fără acoperiș. Tot satul s-a strâns atunci pentru a da o mână de ajutor. A fost cârpit și fiecare a dat cât a putut. Inclusiv eu am dat 500.000 de lei, la vremea aia erau bani. La 11 ani de atunci trebuie schimbat tot, și lemne, și

Biserica ortodoxă sârba, interior

țigla. Am avut discuții cu Dușan Popov, deputatul sârbilor, dar mi-a zis că de la buget nu se pot da bani. Atunci de unde? Bugetul local este peticit și sărac. Avem undeva la vreo 47 miliarde de lei, adică un milion de euro. Dinăștia trebuie să faci de toate, să asfaltez și drumuri. De comun acord cu consiliul local o să alocăm 500 de milioane lei vechi pentru acoperișul bisericii sârbe, altfel se deteriorează interiorul. Este păcat, picturile sunt foarte valoroase. Nu am apucat să aloc destui bani pentru bisericile din Becicherec. Am luat-o într-o ordine, cu biserica românească. I-am renovat acoperișul anul trecut, pentru că ploua prin el, iar anul acesta vom lucra la fațadă. În septembrie sau octombrie o să sărbătorim centenarul", a spus Constantin Buzatu. La această biserică se oficiază slujbe cam din două în două săptămâni, fiind oficiate de secretarul Vicariatului sârb, care mai vine la sărbătorile mari și la înmormântări. La slujbele oficiate în limbile română și sârbă participă și cei 35 de ruși-ucrainieni. Când nu e preotul lor în sat, credincioșii merg și la slujbele din biserica ortodoxă românească.

Așezarea comunei este deosebit de interesantă. Primii care s-au stabilit pe locul viitoarei comune au fost nemții și maghiarii, apoi au urmat sârbii și mai apoi românii, s-au

ășezat fiecare în "cartierul" lui. Cel al romilor se numește Chertiz. În funcție de puterea economică a celor mai importante etnii, s-au

Liderul romilor, dl Adam Crăciun

ridicat și bisericile. Astfel, ultimii veniți - românii - au o biserică mai mică și îndepărtată de centrul comunei. Bogăția de pe atunci însă nu se mai reflectă acum. Biserica romano-catolică, de exemplu, a fost lăsată în paragină. Aici nu se mai oficiază slujbe de peste un deceniu, de la aceeași furtună care a devastat și acest lăcaș de cult. Turnul a fost distrus în totalitate, iar mai apoi a fost reconstruit, dar la dimensiuni mai mici decât fusese inițial. Din exterior, este cea mai impozantă construcție, dar în interior primarul spune că a devenit depozit de nisip și saltele venite ca ajutoare.

Clădiri importante au fost retrocedate

Primarul a purtat, recent, discuții cu Vicarul general al Bisericii romano-catolice, pentru a găsi o soluție cu privire la Școala generală cu clasele V-VIII Becicherecu Mic și Căminul cultural, care cuprinde biblioteca cu peste 9.000 de volume, și muzeul "Dimitrie Țichindeal". Ambele clădiri au fost construite pe același CF, iar la naționalizare au fost luate de statul român. Clădirile au fost revendicate și câștigate în instanță de către Episcopia romano-catolică. "Sunt câștigate din 2004, dar am făcut recurs. La Înalta Curte de Casație și Justiție a stat trei ani, s-a reîntors la Curtea de Apel Timișoara, dar am pierdut din nou. Am făcut recurs pe motivul că nu mai sunt clădirile cum erau la naționalizare. Statul român a mai adăugat, a mai construit, iar legea spune că dacă statul a construit, fizic, peste 51% din clădire, nu poate fi revendicată decât financiar. Din păcate, s-a construit, dar nu s-a mai intabulat, așa că nu am putut să fac dovada decât pentru 37%. În cazul acesta, trebuie ei să ne despăgubească pe noi. Școala generală a fost reabilitată cu 2,8 miliarde de lei, fiind în programul de reabilitare în 2003, iar la căminul cultural am făcut și noi reparații curente, pentru că altfel s-ar fi degradat și mai tare, pentru că este o clădire veche, de peste 100 de ani, cu igrasie. Situația juridică nu ne permite să facem și altceva. Am sperat că vor mai apărea niște reglementări juridice, pentru că e vorba totuși, de școală și de cămin, nu de un birt sau un magazin de papuci", povestește edilul comunei.

Autoritățile locale s-au gândit la soluții pentru a putea rezolva această problemă ce trenează de ani de zile. O variantă ar fi ca școala să rămână la Episcopie, dar căminul să rămână la primărie. "De ce am optat pentru această idee? Pentru că școala, fiind reabilitată, are o valoare mult mai mare decât căminul. La școala mică, cu clasele I-IV, am o grădiniță de 38 de ari, unde putem face altă clădire de școală. Nu are rost să plătim cinci ani câteva sute de milioane de lei chirie la Episcopie. Dacă răspunsul va fi negativ, vom avea mari dureri de cap. În cazul ăsta, va trebui să ne facem un nou cămin. Anul trecut, noi am făcut proiect pentru Ministerul Culturii și am obținut 90 de puncte dintr-o sută. În concluzie, în acest an și anul viitor se obligă să ne dea fonduri să ne facem un nou cămin. Le-am spus

celor de la Episcopie că în acel cămin nu merită să bage bani, pentru că este o clădire bolnavă. Trebuie dărâmat, indiferent de cine îl deține. Fiind în centrul localității, în spatele lui sunt 2500 de mp și facem un nou cămin cultural, dar cu condiția să ne dea ei terenul, pentru că este același CF. Dacă nu vor să ne lase nici școala, nici căminul, măcar să ne lase terenul acesta. În 2-3 ani, clădirea căminului pică. Noi am mai văruit-o, pentru că e la drumul mare și câți dintre cei care circulă spre și dinspre Ungaria știu situația juridică a clădirii? Ar zice că uite ce primar care nu e gospodar, doar nu pot scrie pe clădire că nu este în proprietatea primăriei", ne mai spune primarul din Becicherecu Mic.

Proiecte de infrastructură de milioane de euro

Pentru anul 2009, primarul a făcut mai multe proiecte pentru comunitatea pe care o conduce. Unul din pachetele stringente este lansat pe fonduri structurale. Cu circa 2,5 milioane de euro, se dorește realizarea rețelei de canalizare și o stație de epurare, extinderea rețelei de apă potabilă pe 5 km și asfaltarea a 2,6 km de drumuri. În ceea ce privește construirea noului cămin, se așteaptă doar semnarea contractului cu Ministerul Culturii. Al cincilea proiect este extinderea rețelei de electricitate cu 109 numere de case, pentru cei care și-au ridicat imobile în comună. Proiectul este depus la ADETIM. "Pentru cei care și-au făcut case aici, primăria s-a angajat să le facă drumuri, ceea ce am făcut, să le introducem apă - s-a făcut, și acum urmează partea de electrificare. Anul trecut am dat 49 de autorizații de construcții, în timp ce în 2007 am dat 65. În primele trei luni ale acestui an am dat doar opt. Al șaselea proiect este asfaltarea drumului comunal 45 dintre Becicherecu Mic - Dudeștii Noi", ne mai lămurește primarul.

Introducerea rețelei de gaz este, însă, imposibilă. Cel puțin așa i s-a spus edilului. "În urmă cu trei ani am demarat discuțiile cu E-on Gaz, au durat doi ani și apoi ne-au spus că nu există soluție tehnică de introducere a gazului metan în cele două localități din mijlocul unui cerc, Becicherec și Dudeștii Noi. Localitățile din jur, Sănandrei, Biled și Săcălaz, și-au rezolvat problema gazului metan, rețeaua a fost trasă înainte de anul 2000. La Biled e gaz de sondă, a durat vreo 8 ani de zile investiția, pentru că este mult de lucru. La noi nu sunt soluții tehnice. Trebuia să se profite în '94-'96. Cei de la Sănandrei și-au

Liderul sârbilor, dl Ștefan Nicolin

dimensionat debitul și conductele pentru necesarul propriu, în așa fel încât traversarea până la noi e imposibilă. Am mai încercat o variantă, dar nici aceasta nu se poate; să vină de la Parcul Industrial și Tehnologic, dar e o problemă cu exproprierea, pentru că rețeaua ar trece peste terenurile lor și e foarte scump", precizează Constantin Buzatu. În comună nu s-au așezat firme cu investiții foarte mari. Oamenii au însă modalități de petrecere a timpului, una fiind participarea la meciurile de fotbal ale echipei Mamma Mia Becicherecu Mic, aflată în Liga a III-a.

Pe final cu legile retrocedării

"Suntem printre localitățile fruntașe la aplicarea legilor retrocedării. Am încheiat ultima solicitare pe Legea fondului funciar, 247. Mai avem patru contestații, dar toți au primit pământul și titlurile de proprietate. Cum am procedat eu: am colorat o hartă cu zonele unde puteam să primească teren și le-am spus două variante: să primească teren unde mai există, explicându-le că din punctul de vedere al fertilității este slab. Înainte de Legea 247, au trecut Legea 18, legea 167 și Legea Lupu, deci terenul a fost periat de trei ori, așa că a rămas terenul cel mai prost, dar altul nu am și a trebuit să înțelegă. A doua variantă a fost să primească bani prin Fondul "Proprietatea". Au ales terenurile, pentru că acțiunile sunt ceva din neant, nu știi unde și când se materializează", explică primarul.

Primarul Constantin Buzatu în luptă cu ... actele contabile

Trăiesc în bună înțelegere

La Becicherecu Mic, romii și sârbii sunt prieteni și se implică activ în deciziile locale. Crăciun Adam nu se ferește să spună despre sine că este țigan, pentru că acesta este cuvântul potrivit. Liderul comunității țigănești din Becicherec a fost zece ani consilier local și este de profesie jurist. "Sunt 21 de familii în sat. Mai toți copiii de aici merg la școală, au liceu. Primează învățătura și munca în comunitatea noastră. Românii sunt zeiss, chiar dacă nu sunt din Elveția. Eu am fost 10 ani consilier local și nu e nici o deosebire între naționalitățile dintre noi", ne spune Crăciun Adam. Ștefan Nicolin, reprezentantul sârbilor, este mândru de buna comuniune dintre naționalități: "Ne înțelegem foarte bine, bine ar fi dacă ne-am înțelege așa toți, peste tot. Sunt în Becicherec din 1966 și nimeni nu mi-a spus vreodată să mă duc mai încolo. Mai rar în țara asta unde să existe o înțelegere deplină între naționalități. Cred că și nemții au lăsat un grad de cultură și civilizație în Banat, un fel de a trăi, ce e a lor, e a lor".

I-am întrebat pe cei doi paori din Becicherec despre criza economică. Din punctul lor de vedere, criza a ajuns și în mediul rural fiindcă oamenii au auzit prea mult despre asta. "Le e teamă că se scumpește tot, că se scumpește țigările. Nu se mai produce nimic la sat. Am ajuns noi, țara românească, să importăm cartofi din Germania, când la Covasna și la Brașov sunt câmpuri întinse de cartofi și nu se vinde la nimeni. S-a făcut o greșală enormă cu desființarea IAS-urilor, se asigura forța de muncă și se asigura și rezerva de stat, aveam carne, ouă, lapte. Se puteau crea întreprinderi agricole de stat și dădeau oamenilor de la sat să lucreze undeva. Populația o duce greu. Se simte criza... O vezi în magazine, că nu sunt cumpărători, dar este marfă", cugetă cei doi săteni. Discuția despre criză se oprește când cei doi interlocutori încep să vorbească despre televiziune. Amândurora le place să se uite la "Noră pentru mama"... "Capitalismul e un progres, așa se spune", încheie, sfătos, Adam Crăciun, șeful țiganilor din Becicherec Mic...

Alina SABOU
Foto: Cornel TODOR

BRESTOVĂȚ

Timișenii din nordul județului au devenit cultivatori de aluni

Sute de hectare din nordul județului, în apropiere de Brestovăț și Ghizela sunt cultivate cu aluni de o firmă cu capital italian. Reprezentanții autorităților locale din Brestovăț și Ghizela spun că terenul este foarte bun pentru o asemenea cultură. "Au dus mostre la analiză și au descoperit că este dotat cu ce are nevoie o asemenea plantație. Am primit și eu anii trecuți câteva fire și s-au prins foarte bine", a afirmat primarul din Brestovăț, Eugen Dobra. În plus, clima este potrivită pentru cultura aceasta. "Avem o firmă italiană care are peste 300 de hectare de aluni lângă Paniova. Este al treilea an de când se plantează. Se duc sute de zilieri zilnic. Pleacă de dimineață, de zici că merg la revoluție. În tot cursul anului se lucrează acolo. Plătesc destul de bine, în fiecare zi seara, 50-60 de lei. Se duc și femeile de 70 de ani acolo, pentru că nu e muncă grea. Mai au 500 de hectare la Paniova și se pune și acolo tot alun. La Coșarii mai au 500 de hectare și acolo e plantat tot alun. Încă nu au intrat pe rod plantațiile", precizează viceprimarul din Ghizela, Dan Cenușă. Afacerea este cam singura care se dezvoltă în partea de nord a județului.

Cariera de piatră (bazalt) de la Lucareț

Satul cu șase persoane

Cu cât sunt mai departe de un drum mai intens circulat, localitățile rurale devin tot mai izolate. Brestovăț este un asemenea caz. Aici timpul are alt ritm, ocupațiile oamenilor sunt aceleași ca pe vremuri. Nevoile sunt puține, pentru că și banii sunt mai puțini. În satul cu tradiții slovace nu a mai rămas mare lucru din amintirea vremurilor vechi. La fel ca peste tot, tinerii s-au dus la oraș și tradițiile au început să piară. Comuna este situată în nordul județului Timiș, la o distanță de 52 de km de Timișoara. În centrul de comună și satele aparținătoare - Teș, Hodoș, Coșarii și Lucăreț - trăiesc peste 800 de suflete. Majoritatea sunt români. Aproximativ 35% din populație sunt slovaci, care trăiesc în Brestovăț și Teș. Alte cinci familii sunt de germani și șase de maghiari.

Paradoxal, cei mai puțini localnici sunt în Hodoș, unde pe listele de alegători erau trecute doar șase persoane, ciobani. "La Hodoș avem o biserică unde nu s-au ținut slujbe din 1966, într-o vreme au stat și oile acolo în biserică.

Lucrări de alimentare cu apă - 2009

Recent, am pus un lacăt pe ușă, am făcut un pic de curățenie și s-au mai ținut slujbe. Hodoș era comună înainte, erau peste 200 de numere de casă și o populație de peste 470 locuitori. Majoritatea a plecat la Timișoara, Giarmata, Ghiroda. Și din Coșarii au plecat la Ghiroda foarte mulți. Le-au rămas terenurile. În fiecare an, trimit casierul la Ghiroda să le încaseze impozitele. Le trimitem vorbă că vine casierul, pentru că stau la Ghiroda Veche pe aceeași stradă", ne povestește primarul Eugen Dobra. Acum, la Hodoș vin numai timișorenii care au găsit locul ideal pentru o casă de vacanță. Sunt nouă case deocamdată, dar există interes și din partea altora, mărturisește edilul.

Un hectar = un miel

După revoluție, oamenii din Brestovăț au migrat către Timișoara și comunele periurbane, așa că au vândut pământurile pe care le aveau pe nimic. "Italianii au cumpărat terenurile și cu 200-300 de mărci, iar ciobanii cu un miel. Băștinașii au plecat la Timișoara și au dat terenurile pe nimic. Acum e în jur de 700-800 de euro hectarul, dar nu prea sunt de vânzare. Au cumpărat italienii și ciobanii...", își amintește Dobra. Migrația localnicilor s-a stabilizat în anii '90. "După revoluție, un sfert din case erau de vânzare și terenuri libere. S-au întors pentru că sunt pensionari sau s-au căsătorit aici. Acum, nu mai avem decât vreo trei terenuri nefolosite, cu case nelocuite", adaugă Eugen Dobra. Oamenii lucrează la pădure, la cariera de piatră de la Lucăreț, 19 familii primesc ajutor social și 15 persoane fac naveta la Timișoara, la o întreprindere. În rest se ocupă cu agricultura. La fel ca în multe zone din județ, italienii au cumpărat și aici sute de hectare, dar nu le-au mai lucrat. "Avem un italian care are 1.241 ha. Numai de anul trecut a semănat 50 ha de porumb și vor planta 50 ha de alun. Mai avem unul cu 600 și ceva hectare și nu a fost lucrat deloc, din '95. Le tot spun să facă ceva, nu au nici o activitate, mereu spun că fac, dar nu vin decât să își plătească impozitul", afirmă primarul.

Criza și drumul

Cariera de piatră (bazalt) de la Lucăreț este singurul loc care a atras atenția investitorilor fiind preluată de o firmă. Primăria are contract de concesiune din 2002, cu firma. Activitatea a început de trei ani. Până acum a mers bine, dar, din cauza crizei economice, s-a redus și activitatea la carieră. "Noi avem un procent de 1,5% din încasările lor, dar cu criza asta nu se mai mișcă nimic nici la ei și atunci nu mișcă nici la noi. Deci practic este o problemă. Alți investitori nu avem. Fug de noi din cauza drumului foarte prost. Vin mulți la noi, le place, dar ajung greu și se plâng de drum. De câte ori ajung la Consiliul Județean, îi spun domnului președinte ce problemă mă arde cel mai mult: refacerea DJ 572. Din cauza drumului ne ocolesc și investitorii. Eu consider că e o comună frumoasă, dar săracă, dar dacă

se va deschide drumul până la Lipova, cum este proiectul, va fi mai bine. Cei care vin ne întreabă mereu dacă nu se face drumul și ar fi dispuși să investească", se plânge primarul.

Proiecte de infrastructură există, deși veniturile nu erau din cele mai mari. Oricum, primarul a remarcat o creștere a veniturilor proprii ale comunei, cu 10%, adică 156.000 de lei. Momentan se lucrează la finalizarea rețelei de alimentare cu apă în Brestovăț. "Aș dori să introduc apă curentă și să asfaltez toate străzile din satele aparținătoare. În ciuda crizei, sperăm să primim mai mulți bani pentru modernizarea drumurilor. Avem un proiect aproape finalizat de modernizare a străzilor în Brestovăț și pentru DC 79 Brestovăț-Coșarii. E pe finalizare, mai avem nevoie de două avize. Am depus documentația la București pentru sală de sport, urmează să primim și fonduri. Aș dori să avem sala de sport chiar în centrul comunei. Am început să reparăm școlile și căminele, am schimbat uși, geamuri, le-am zugrăvit. Vreau să fac și încălzire centrală la școli. La canalizare nu visez încă, deși mi-aș dori foarte mult", ne spune Eugen Dobra. De remarcat că deși terenurile de la Brestovăț nu sunt la fel de valoroase ca și cele de lângă Timișoara, de exemplu, unul dintre cei care a depus cerere de retrocedare este tocmai din Venezuela. "Mai avem de aplicat Legea 247, de care nu ne-am apucat încă, pentru că nu am avut bani să plătim inginerul topometru. Pe Legea 18 și Legea Lupu s-au făcut retrocedări în procent de 98%. Am avut 202 cereri depuse pe Legea 247, dar și câteva procese, pentru că nu erau complete dosarele. 65 dintre titluri sunt validate. Avem un caz în care titularii sunt în Venezuela, se judecă copiii cu nepotul", a mai explicat Eugen Dobra.

Biserica Ortodoxă din Brestovăț

ani nu s-a mai făcut nimic, pentru că satul a îmbătrânit. Sunt numai pensionari, iar copiii și nepoții vin numai de sărbători, pentru că stau la oraș. La școală mai facem muzică, dansuri populare. Începem sau terminăm ora cu cântece slovace, la orele de limbă slovacă. Mai puțin facem istorie, pentru că, deși sunt slovaci, ei nu cunosc limba maternă, deoarece în familie se vorbește românește. Au ore opționale de limbă slovacă, pentru cine vrea să se înscrie. Eu le predau cititul, scrisul și dezvoltarea vorbirii. Am avut și festival în limba pentru minorități, dar acum 7-8 ani și au venit din comunele unde sunt slovaci. La Nădlac și în Bihor sunt cei mai mulți slovaci. Sunt și la Iosifalău și Topolovăț. Nu se mai face festivalul, pentru că e problemă de fonduri, deși s-a mai pus problema. Eu merg anual la Nădlac să mă întâlnesc cu foștii colegi și am mai discutat despre asta. E un lucru frumos, dar trebuie organizare și bani".

Dna Elena Nedelcovici

Primarul își amintește că se celebra și kirwei, la Teș, dar și acest obicei s-a sistat. Edilul vrea să re-

Școala cu clasele I-VIII

Slovacii, oamenii primitivi

Odinioară, satele aparținătoare comunei Brestovăț vuiu de cântecele slovacilor stabiliți în zonă. Acum e liniște și oamenii au uitat. Satul a îmbătrânit, copii nu vorbesc cu părinții în limba strămoșilor, iar la școală învață această limbă numai dacă doresc. Elena Nedelcovici, învățătoarea din comună, ne spune: "Majoritatea slovacilor care au fost aici au plecat. Alții au venit din județul Bihor. Am mai făcut programuri, dansuri, dar în ultimii

învie această sărbătoare, pentru că s-ar întoarce la origini și cei care se află în străinătate.

"Ar avea unde să stea aici, oamenii sunt foarte primitivi în zonă. De Sf. Mărie se merge la mănăstire la Lipova, sunt 29 de km până acolo. Vin tinerii și din Caraș, de prin împrejurimi și oamenii îi cazează mereu aici. Cred că sunt și câte 30-40 de persoane, o dată i-am primit și la cămin. Slovacii sunt foarte primitivi și buni la suflet", concluzionează primarul din Brestovăț.

A consemnat Alina SABOU
Foto: Constantin DUMA

Adunarea Generală Electorală a Comunității Românilor din Serbia

În 28 februarie 2009, la Centrul Millennium din Vârșet a avut loc cea de-a cincea Adunare Generală Electorală a Comunității Românilor din Serbia, la care au participat 148 delegați din toate filialele din Voivodina și din localitățile cu populație românească din Serbia de Răsărit. Pe lângă dâșii, la adunare au asistat și numeroase oficialități, oaspeți și jurnaliști. În partea festivă, cuvinte de salut au fost adresate de Excelența Sa Ion Macovei, ambasadorul României în Serbia, domnul Tomislav Suhecki, consilierul cultural al primarului orașului Vârșet, domnul Adrian Bouricean de la Departamentul pentru Relațiile cu Românii de Pretutindeni care a dat citire mesajului secretarului de stat Eugen Tomaș și alocuțiunea domnului Ion Cizmaș, președintele Comunității Românilor din Serbia. Pe ordinea de zi au figurat alegerea președinției de lucru, alegerea comisiei de validare a mandatelor delegaților prezenți, adoptarea regulamentului de lucru, prezentarea raportului de activitate a Comunității Românilor din Serbia în perioada 2005 – 2008, expunerea și adoptarea scopurilor și sarcinilor de Program ale Comunității Românilor din Serbia și alegerile generale în Comunitatea Românilor din Serbia. Hotărârile, precum și lista noilor structuri de conducere a Comunității Românilor din Serbia, adoptate cu marea majoritate a voturilor, au scos în evidență încrederea și devotamentul delegaților față de președintele Ion Cizmaș, echipa care a câștigat fiind aceeași. Adunarea Generală Electorală a consemnat încă o dată rolul Comunității Românilor din Serbia în procesul refacerii naționale, recunoașterea minorității române pe întreg teritoriul Serbiei, unitatea națională, colaborarea și sprijinul permanent al Ministerului Afacerilor Externe al României prin Departamentul pentru Relații cu Românii de Pretutindeni, Ambasada României în Serbia și Consulatul General al României din Vârșet în vederea păstrării identității și spiritualității românești în Serbia. Seara, orchestra nou înființată "Rapsodia Bănățeană" a prezentat un concert extraordinar, împreună cu soliștii vocali și instrumentiști din Ansamblul folcloric "Tinerele Condeie" al liceului vârșetean, urmat de tradiționalul "Bal de Mărțișor" - o adevărată zi de sărbătoare românească la Vârșet: această frumoasă tradiție a neamului nostru, care își trage rădăcinile în trecutul îndepărtat al existenței noastre, a adunat, și de această dată, un număr mare de oaspeți și invitați; doamnele prezente au primit în dar câte un Mărțișor, s-a organizat o tombolă cu premii frumoase iar muzica, cântecul și veselia a durat până în orele dimineții (trebuie menționat că domnul Daniel Magda din Covăcița care a câștigat premiul cel mare - un TV plasmă - l-a donat Școlii pentru copii cu handicap din Vârșet).

Senatori români în Timoc

În 3 martie 2009, președintele și vicepreședintele Comisiei de Politică Externă a Senatului României, Titus Corlățean și Viorel Badea, împreună cu preotul Vasile Băltăcescu, delegatul Patriarhiei Române, însoțiți de către ambasadorul și atașatul cultural al României la Belgrad, Excelența Sa Ioan Macovei și domnul Gabriel Andrei, au vizitat Comitetul pentru Drepturile Omului din Negotin. Coordonatorul Dușan Părvlovici le-a făcut cunoscute importanțelor oaspeți activitățile acestei organizații guvernamentale în decursul a zece ani; de asemenea, a fost vorba și despre oferirea unor ajutoare juridice și servicii de avocatură gratuită, timp de șase ani, pentru Boian Alexandrovici, preotul Bisericii Ortodoxe Române din Mălainița. În Negotin, înalții oaspeți au mai vizitat Federația Românilor din Serbia și Agenția de Știri TimocPress. La Mălainița, importanții oaspeți au vizitat Protopopiatul românesc Dacia Ripensis, unde

Români pentru români

au dăruit icoane. Pe reprezentanții statului și bisericii românești i-a întâmpinat preotul Boian Alexandrovici, care detaliat le-a făcut cunoscute problemele cu care se întâlnește în legătură cu zidirea celei de-a doua biserici românești. Arătându-le fundația deja turnată, preotul le-a explicat că este împiedicat să con-

Negotin, Serbia: Dușan Părvlovici, Titus Corlățean, Viorel Badea

tinue zidirea de către conducerea locală și îndrumat să "aștepte" până când biserica sârbească și cea română ajung la un acord. Oaspeții au explicat că în România comunitățile - între care și cea sârbă - fără nici un fel de probleme își duc liber la îndeplinire dreptul de confesiune religioasă. Vizita a continuat la prima biserică - deja construită - fiind exprimată admirația față de ea. În data de 4 martie 2009 delegația română a discutat la Bor cu reprezentanții Consiliului Minorității Naționale Române din Serbia pașii de viitor în realizarea concretă a drepturilor românilor /vlahilor și despre situația economică din Timoc iar în 5 martie 2009, senatorii români au fost primiți la Biroul Teritorial Cladova condus de domnul Draghișă Constantinovici.

Trei ani de la înființarea Consiliului Minorității Naționale Române în Serbia

În 4 martie 2009, Consiliul Minorității Naționale Române în Serbia a marcat pentru a treia oară aniversarea existenței sale, la Bor - care este și reședință de județ. În sala Școlii de Muzică din Bor - care s-a dovedit neîncăpătoare cu cele 500 de locuri pentru cei care au dorit să participe - au ajuns oaspeți importanți din România și Serbia, ca și reprezentanți ai comunităților minorităților din Serbia. Cuvântul de salut l-a avut domnul Predrag Balașevici, în dubla sa calitate de președinte al Partidului Democrat al Românilor din Serbia și în administrația locală sârbă președinte al Consiliului raional Bor. Domnul Jivoslav Lazici, președintele Consiliului Minorității Naționale Române din Serbia, și-a exprimat satisfacția realizărilor din cei trei ani și a mulțumit statului sârb pentru cel mai bun cadou de aniversare posibil, el citind corespunzător Ministerului Educației datând din 18 februarie 2009: "Vă aducem la cunoștință că în conformitate cu legea, ministerul va informa consiliile de administrație școlară și școlile ca la efectuarea listelor cu obiecte la alegere să se includă și limba maternă - limba română cu elementele de cultură națională", ceea ce a declanșat furtunoase aplauze în rândul celor prezenți. Domnul Titus Corlățean, președintele Comisiei de Politică Externă a Senatului României, a felicitat comunitatea română/valahă pentru efortul depus în păstrarea limbii, a culturii și tradițiilor și a propus ca de acum înainte la asemenea adunări să fie invitați pe lângă oamenii politici și asociații culturale și artiști din România, ca și înfrățirea orașelor din România cu orașele din Serbia unde trăiesc români/valahi. El a înmănat plachete ale Senatului României domnului Predrag Balașevici și domnului Ivan Bulatović, secretar de stat în Ministerul pentru

Drepturile Omului din Serbia. Domnul Viorel Badea, vicepreședintele Comisiei de Politică Externă a Senatului României, a înmănat placheta Senatului României domnului Jivoslav Lazici, președintele Consiliului Minorității Naționale Române din Serbia. S-a adresat adunării și Excelența Sa Ioan Macovei, ambasadorul României în Serbia, Srđan Šain, președintele Partidului Romilor, Marcel Dragan, secretarul Consiliului Minorității Naționale Române din Serbia, Esad Džudžević, președintele Consiliului Minorității Naționale Bosniace din Serbia și Angel Josifov, președintele Consiliului Minorității Naționale Bulgare din Serbia. Asociația cultural-artistică "Branislav Nušići" din Sârbânovaț, cu interpretarea trupei de teatru "Noua Mișcare Balcanică", a oferit la încheiere spectacolul "Vis despre Balcani", în regia actriței Vesna Stancovici.

Ministrul de externe sârb în România

Ministrul de externe, domnul Cristian Diaconescu, a avut în 12 martie 2009 o întrevedere cu omologul său sârb, Vuk Jeremic, aflat în vizită de lucru la București, pentru pregătirea vizitei președintelui sârb Boris Tadic în România. Cei doi demnitari au discutat despre domeniile de cooperare bilaterală și cele din plan european, cu accent pe măsurile și proiectele bilaterale și regionale pentru dezvoltarea relațiilor economice dintre cele două țări și în Balcani, în condițiile în care schimbările comerciale dintre România și Serbia ating un miliard de dolari. De asemenea, cei

Miniștrii de externe sârb și român: Vuc Jeremic și Cristian Diaconescu

doi miniștrii de externe au mai discutat și despre perspectiva Serbiei și sprijinul concret pe care România îl poate acorda autorităților de la Belgrad pentru accelerarea integrării în Uniunea Europeană. "România va fi în continuare un avocat de nădejde al Serbiei pentru ca obiectivul major de aderare la Uniunea Europeană să devină realitate", a declarat presei ministrul Diaconescu. În cadrul convorbirilor au fost abordate, totodată, aspecte privind cooperarea dintre cele două țări privind protecția minorităților din România și Serbia. "Sunt încurajat în ceea ce privește preocuparea autorităților de la Belgrad privind situația comunității românești din Valea Timocului", a precizat ministrul român de externe. Serbia nu are nimic "în principiu" cu deschiderea unui Consul românesc în Valea Timocului, a declarat ministrul de externe sârb, Vuk Jeremic. "Vom vorbi de necesitatea acestuia. Dacă România va considera că este necesar, vom coopera strâns", a spus ministrul Jeremic. "Am reiterat interesul pentru deschiderea unui astfel de Consul și din punct de vedere al ministerului sârb nu există nici un impediment", a precizat și domnul Diaconescu. Belgradul însă amână de cinci ani deschiderea unui consul românesc în Timoc. "La propunerea Ministerului Afacerilor Externe al României, prin Decretul prezi-

dențial 1055 din 2004, s-a aprobat înființarea Consulatului General al României la Zajecar. Pentru inițierea procedurilor de deschidere se așteaptă încă acordul autorităților sârbe care, potrivit Convenției de la Viena din 1963 cu privire la relațiile consulare, este obligatoriu", s-a arătat într-un răspuns din 2008 al fostului ministru de externe Lazăr Comănescu, dat unei interpelări făcute de către deputatul Dan Horațiu Buzatu. În conferința de presă ce a urmat întrevederii, ministrul român de externe a spus că este "încurajat în ceea ce privește preocuparea autorităților de la Belgrad privind situația comunității românești din Valea Timocului". Șeful diplomației sârbe a apreciat că drepturile minorităților naționale reprezintă o chestiune importantă în relațiile bilaterale, lăsând să se înțeleagă că nu există probleme și că cele două guverne nu vor permite să apară "chestiuni deschise". El a mulțumit României pentru sprijinul acordat în chestiunea Kosovo și integrarea europeană. Pe de altă parte, cei doi miniștrii au anunțat că, în sfârșit, se va întruni Comisia interguvernamentală româno-sârbă, "în viitoarele luni". Deși o astfel de întrunire poate rezolva problemele bilaterale din domenii variate, de 12 ani, de la semnarea Tratatului bilateral, ea nu a avut loc. Ministrul Vuk Jeremic a adresat ministrului român de externe invitația de a efectua o vizită în Serbia.

Ministrul de externe susține respectarea identității religioase a românilor din Serbia

Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, Preafericitul Părinte Daniel, a primit în 13 martie 2009 vizita ministrului de externe al României, Cristian Diaconescu. Printre problemele abordate au fost cele ale românilor din Timoc. Între cele două instituții s-au pus la punct mai multe proiecte pentru românii din afara granițelor țării "în ceea ce privește reprezentarea și recunoașterea Bisericii Ortodoxe Române în țările din spațiul european iar pe de altă parte asistența pe care instituțiile române din afara granițelor o pot da Bisericii", a declarat domnul ministru Diaconescu. Pentru românii din Valea Timocului, Ministerului de Externe "îi revine o responsabilitate ceva mai serioasă. Dorim, pe de o parte, să avem o reprezentare atât a Patriarhiei, cât și a Ministerului de Externe corespunzătoare în zona respectivă iar pe de altă parte, insistăm să fim determinați în a ruga autoritățile de la Belgrad să respecte drepturile și libertățile fundamentale, inclusiv în ceea ce privește identitatea religioasă a românilor care trăiesc în Serbia. Doresc să fie respectate valorile europene. Au fost câteva incidente care ne preocupă și pe care nu le vom trece cu vederea", a mai spus domnul ministru, care a continuat: "Preoții trebuie să slujească numai în limba română. Prezența emisarilor BOR are acest mandat natural atunci când este vorba de identitatea religioasă a românilor din zonă. Iar a interzice din punct de vedere instituțional desfășurarea slujbelor în limba română reprezintă o încălcare a unei valori europene față de care trebuie să luăm poziție". După cum ne-a declarat Prea Sfântul Ciprian, Episcop-Vicar Patriarhal, prezent la întrunire, s-a abordat problema din Valea Timocului, "pentru că nu este suficient numai dialogul dintre cele două Biserici, care durează de mai multă vreme. Biserica noastră are nevoie și de sprijinul diplomatic al Ministerului Afacerilor Externe, pentru faptul că omologul din Republica Serbia ar putea să facă demersuri necesare pe lângă Biserica Ortodoxă Sârbă. Prin Ministerul Afacerilor Externe, respectiv Departamentul Relațiilor cu Românii de Pretutindeni, vom iniția și vom concretiza un proiect de asigurare a cărților necesare cursurilor dar și construcția unor biserici", a mai spus Episcopul-Vicar Patriarhal.

Pagina realizată de Eugen GHERGA

Deponeul, drumurile județene și restructurarea Direcției de Asistență Socială sunt prioritățile pe care le vede consilierul județean Cătălin Tiuch, pentru anul 2009

Care considerați că sunt cele mai importante proiecte ale Timișului, în 2009?

În primul rând trebuie să rezolvăm problema cu deponeul, aceasta este clar o prioritate. Apoi tot pe 2009 avem proiectele pe infrastructură, drumuri județene pentru cofinanțarea cărora am luat un împrumut, putem accesa o linie de creditare și ar trebui ca în această perioadă de criză să punem la punct infrastructura.

Sunteți în Comisia de sănătate, în cadrul Consiliului Județean. Care sunt prioritățile în acest domeniu?

Eu sunt nou în comisia de sănătate și asistență socială și mi se pare important să optimizăm și să terminăm reorganizarea și restructurarea Direcției de Asistență Socială. Este o strategie aprobată de Consiliul Județean în 2007, iar acum suntem într-o etapă de implementare a ei, dar nu cred că suntem în grafic. Aici trebuie să terminăm reforma începută în urmă cu

ceva timp. Trebuie să ajungem la momentul în care Direcția să aibă numai rol de control, iar partea administrativă să treacă la nivel de centre, care să fie cu personalitate juridică. Acum pot exista situații în care se sparge un geam la centrul de la Variaș, să spunem, iar oamenii stau în frig până când vine aprobarea de la Timișoara, chiar dacă să spunem există un magazin de geamuri chiar la Variaș. Această situație va trebui remediată.

Sunteți din Cerneteaz, veți acorda o atenție specială acestei zone a județului?

Cred că este firesc ca zona inelului de descărcare de pe autostradă, între Giarmata și Timișoara, să capete în final o formă și o urbanizare europeană, demnă de secolul XXI. Acum nu există nici măcar o viziune a acestui spațiu, nu este gândit așa cum trebuie. Eu voi participa la ședințele Consiliului Local Giarmata, la dezbaterile din comisiile de urbanism atât în Giarmata, Dumbrăvița și Sănandrei deoarece

sunt convins că toate ar trebui să pornească de la o viziune comună pe toată zona. Consiliul

Județean Timiș trebuie să facă o strategie, ca să existe un tot unitar, niciuna dintre comune nu se poate rupe de vecini.

Ce alte priorități aveți ca și consilier județean?

Voi continua să păstrez legătura cu organizațiile non-guvernamentale pentru agenda culturală, deoarece sunt lucruri pe care le-am început și doresc să le continui.

De asemenea, mă voi implica și în relația cu Adunarea Regiunilor Europene. Consiliul Județean are câteva proiecte în care este implicat direct, iar eu voi participa la dezbateri și alte activități. Eu sunt în consiliul de conducere al Direcției de Prestări Servicii Timiș și voi supraveghea și această activitate.

A consemnat Nicoleta TRIFAN

21 martie – Ziua internațională a copiilor străzii

Pe data de 21 martie se sărbătorește în toată lumea Ziua Internațională a Copiilor Străzii.

Aceasta zi a fost stabilită în 1998, prin rezoluția Forumului Internațional "Prietenii copiilor străzii", desfășurat la Varșovia. Pentru a marca această zi, dar mai ales pentru a trage un semnal de alarmă cu privire la situația copiilor străzii, Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Timiș derulează, în fiecare an, campanii de informare și conștientizare a populației cu privire la acest fenomen. În acest an, în data de 20 martie, în zona centrală a Timișoarei a fost amplasat un pavilion unde s-a aflat o echipă formată din asistenți sociali, lucrători sociali stradali și psihologi, care au distribuit trecătorilor materiale informative și au făcut cunoscute serviciile oferite copiilor aflați în dificultate de către DGASPC Timiș. La acest stand au fost amplasate și câteva panouri pe care s-au putut citi povești ale unor copii care au trăit în stradă, precum și desene realizate de ei. Alte echipe au distribuit materiale informative (pliante, autocolante, broșuri) în diverse zone ale orașului și, totodată, au răspuns întrebărilor cetățenilor cu privire la problematica minorilor care trăiesc în stradă. Echipele au fost formate din câte un angajat al DGASPC Timiș și un polițist comunitar.

Mesajul central al campaniei derulate de DGASPC Timiș cu ocazia Zilei Internaționale a Copiilor Străzii 2009 a fost "Strada nu e casa lor". Prin acest logo, dar și prin materialele informative special realizate pentru această zi, autoritățile din domeniu își propun să schimbe atitudinea cetățenilor față de persoanele care trăiesc pe stradă. Timișorenii ar trebui să renunțe la atitudinea negativă sau indiferentă pe care o adoptă față de acești copii și să încerce să contribuie la schimbarea societății. În loc să le ofere bani copiilor care cerșesc, îi puteți îndruma către unul din adăposturile destinate copiilor străzii sau puteți suna la unul din următoarele numere de telefon: Serviciul de Readaptare și Reabilitare Psihosocială: 0256-270.212,

Adăpostul de zi și de noapte pentru copiii străzii: 0256-270.214, Telefonul copilului – 0256-983. Materialele promoționale care au fost distribuite cu ocazia Zilei Internaționale a Copiilor Străzii au fost realizate cu sprijinul financiar al Consiliului Județean Timiș, manifestarea fiind cuprinsă pe Agenda principalelor manifestări culturale ale CJT – 2009.

Smaranda MARCU

Fonduri extrabugetare de 2.000.000 de euro, câștigate de DGASPC Timiș

Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului a avut o activitate intensă în cursul anului trecut, conducerea instituției mizând pe obținerea unor fonduri extrabugetare, destinate îmbunătățirii calității vieții și a serviciilor oferite beneficiarilor din centrele rezidențiale. Anul trecut au fost câștigate trei proiecte foarte importante, care au primit fonduri consistente. Astfel, s-a dezvoltat "Centrul de Recuperare și Reabilitare Neuropsihiatrică nr. 2 Lugoj", proiectul primind finanțare de la Banca Mondială. La Găvoajda s-a dat în folosință un centru modern pentru 48 de persoane cu dizabilități psihice, unde li se oferă standarde de calitate. Valoarea totală a proiectului este de 1.472.042 euro, din care cofinanțarea Consiliul Județean Timiș este de 722.042 euro. Perioada de implementare: septembrie 2008 – februarie 2010.

Al doilea proiect a obținut finanțare Phare pentru accesibilizarea, dotarea, sprijinirea și consilierea persoanelor suferinde de boala Alzheimer. Scopul proiectului este înființarea unui nou serviciu pentru persoanele suferind de boala Alzheimer, prin accesibilizarea și dotarea unui corp nou de clădire al Centrului de Îngrijire și Asistență Ciocova în vederea restructurării și oferirii de servicii conform standardelor. Valoarea totală a proiectului este de 186.782 euro, din care cofinanțarea Consiliul Județean Timiș a fost de 19.195 euro. Perioada de implementare: decembrie 2008 – decembrie 2009. Tot anul trecut, Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Copilului a contribuit la perfecționarea personalului care lucrează în serviciile de protecție a copilului din Timiș, pentru a schimba atitudinea în ceea ce privește drepturile copiilor. Valoarea totală a proiectului este de 90.000 lei, din care cofinanțarea Consiliul Județean Timiș a fost de 9.000 lei. Perioada de imple-

mentare noiembrie 2008 – septembrie 2009.

În 2008 au fost finalizate alte proiecte de interes pentru acest domeniu de activitate. "Centrul de Recuperare și Reabilitare Neuropsihiatrică Lugoj" (proiect cu finanțare Phare) s-a adresat unui număr de 50 de asistați cu dizabilități neuropsihomotorii, proveniți din sistemul de protecție a copilului, în vârstă de peste 18 ani, în scopul creșterii calității vieții persoanelor instituționalizate, care să conducă la consolidarea autonomiei personale și sociale a acestora. Valoarea totală a proiectului: 198.704 euro, din care cofinanțarea a Consiliului Județean Timiș - 39.740 euro. A fost finalizat în luna mai 2008.

"Centru de integrare socio-profesională pentru adulți fără adăpost Bacova" (proiect cu finanțare Phare, în parteneriat cu Federația Caritas a Diecezei Timișoara) a urmărit înființarea unui centru nou, prin construirea a două pavilioane cu 16 locuri de cazare pentru persoane adulte fără adăpost (cu sau fără copii) pe o perioadă nelimitată de timp, pe o suprafață de 1½ ha asigurându-se un mediu familial, inclusiv spațiu de joacă pentru copii în scopul creșterii calității vieții acestora și integrarea lor socială. Valoarea totală a proiectului: 193.750 euro, din care cofinanțarea Consiliul Județean Timiș - 19.375 euro și Federația Caritas a Diecezei Timișoara. Finalizat în luna iulie 2008.

DGASPC Timiș este partener în derularea a 13 proiecte în parteneriat cu unele ONG-uri și instituții. Aceste proiecte vizează următoarele domenii: sprijinirea inserției socio-profesionale a tinerilor, promovarea problematicii educației copiilor și tinerilor cu dizabilități, înființarea unor birouri de consiliere pentru cetățeni, servicii pentru mamele și copiii aflați în dificultate, servicii pentru copiii străzii.

Alina SABOU

În zilele de 21 și 22 martie, localitățile timișene Nițchidorf, Chevereșu Mare și Buziaș au fost gazda primei manifestări „Lada cu zestre a neamului” pe anul 2009, manifestare care marchează debutul fazei zonale a festivalului devenit deja tradiție. Din cele opt localități planificate să ia parte la acțiune, au răspuns invitației Darova, Boldur, Racovița, Nițchidorf, Moșnița Nouă, Chevereșu Mare și Buziaș, reprezentanții acestora încântând auditoriul cu măiestria lor. Trebuie de asemenea remarcată prezența a trei localități noi în peisajul competițional: Darova, Boldur și Chevereșu Mare, care au debutat în festival cu un program amplu și ambițios.

Desfășurată în premieră în anul 2007, „Lada cu zestre a neamului” s-a dovedit a fi un bun prilej de valorificare și conservare a datinilor, cântecelor, obiceiurilor, jocurilor și meșteșugurilor tradiționale bănățene. La fel ca și în anul precedent, și acest an, „Lada cu zestre a neamului” – a fost struc-

Lada cu zestre 2009 – la debut

turată pe următoarele genuri artistice: coreografie (dansuri populare, soliști dansatori, ansambluri tematice: creație folclorică, dansuri și obiceiuri tradiționale, ansambluri de cântece și dansuri), formații muzicale (orchestre populare, tarafuri, grupuri de instrumentiști, soliști instrumentiști, soliști vocali), formații corale, proză sau poezie în grai popular, creatori populari (pictură naivă, pictură,

cusătură, costume populare, broderii, sculptură în lemn, olărit, iconografie, artă florală, etc.), artă culinară tradițională și alte genuri artistice. Ca o noutate în acest an, amintim

împărțirea pe trei centre gazdă a secțiunilor, împărțire care se va menține de-a lungul întregii ediții 2009 a Festivalului „Lada cu zestre a neamului” și anume: în ziua I, într-o localitate vor avea loc expozițiile, partea de gas-

tronomie, teatru și prezentarea recitatorilor în grai, iar în ziua următoare, în ce-a de-a doua localitate se vor desfășura prezentările de obiceiuri folclorice și dansuri, coregrafie și alte genuri artistice, urmând ca în același timp, în localitatea a treia să aibă loc prezentarea corurilor, a grupurilor vocale, a soliștilor vocali și instrumental, a orchestrelor și tarafurilor. Până la sfârșitul lunii mai este planificată desfășurarea fazei zonale a concursului, în localitățile Nițchidorf, Chevereșu Mare, Buziaș, Recaș, Remetea Mare, Belinț, Pișchia, Giarmata, Orțișoara, Becicherecu Mic, Gottlob, Biled, Sănmihaiu Român, Giulvăz, Foieni, Jamu Mare, Borda, Denta, Tomești, Făget și Jdioara. Faza județeană va avea loc la Timișoara în cursul iunie. Finalul ediției 2009 a Festivalului „Lada cu zestre a neamului” va fi marcat prin spectacole reprezentative finale și un spectacol de gală, toate aceste manifestări urmând să aibă loc în luna septembrie.

Ada MARINCU

Copii ghizi la Secția de Științele Naturii

Săptămâna Apei a fost marcată de Muzeul Banatului într-un mod inedit. Ca o premieră pentru zona de vest a țării, timp de o săptămână, vizitatorii au fost așteptați la Secția de Științele Naturii, de copii ghizi care au prezentat publicului larg fiecare pasăre și fiecare animal aflat în expoziție. Dacă la început, organizatorii se așteptau să fie aproximativ 40 de copii care să își dorească să fie ghizi în săptămâna 17-22 martie, până la urmă, copiii au venit în număr mult mai mare, la final fiind 100 de elevi dornici să prezinte flora și fauna din Banat.

Micuții ghizi fac parte din Cercul de Acvaristică de la Palatul Copiilor (coordonată de doamna profesoară

Liana Belea), din Cercul de Ecologie (coordonată de doamna profesoară Luminița Iovițoiu) și din Centrul de Excelență EPIS din cadrul Colegiului Național Bănățean, coordonat de doamna profesoara Cătălina Vintilă.

Cu o săptămână înainte de eveniment, micuții au avut parte de un instructaj sub coordonarea biologului Sretko Milanovici. El le-a prezentat elevilor fiecare dioramă expusă, iar apoi copiii au fost repartizați în diferite săli, în funcție de preferințe.

Săptămâna Apei a avut un real succes, din prima zi micuții ghizi au avut multă treabă, sălile Muzeului fiind pline de vizitatori. Elevii au fost ascultați atât de colegii lor de școală,

veniți special să îi vadă în acest rol inedit, de profesori, dar și de copii aduși de părinți sau de bunici. Micuții ghizii au fost vizitați și de turiști străini, aflați prin Timișoara cu diverse treburi. Aceștia au refuzat un ghid profesionist, preferând să îi asculte pe cei mici care s-au străduit să prezinte în limba engleză.

O altă surpriză pregătită vizitatorilor de cei mici a fost o serie de afișe și postere create chiar de ei, pe tema Zilei Apei, toate lucrurile expuse la Muzeul Banatului în această perioadă. Muzeul Banatului Timișoara, prin Secția de Științele Naturii participă activ la educația ecologică a elevilor și nu numai. În săptămâna 17-22 martie, pe lângă activitatea de ghidaj a copiilor, vizitatorii au putut viziona zilnic filmul Mlaștinile Satchinez – Paradisul Păsărilor din Banat, un documentar de 20 de minute.

Acțiunea a avut un succes extraordinar, pe de-o parte, copii ghizi au învățat multe lucruri noi despre animalele și păsările din zona Banatului, pericolele care există și care sunt speciile pe cale de dispariție, pe de altă parte, vizitatorii veniți în număr foarte mare, i-au ascultat cu mai mult interes, aflând și ei lucruri noi și interesante. Întreg evenimentul a fost o premieră pentru zona de vest a țării și face parte din strategia de educație ecologică permanentă pe care o derulează Secția de Științele Naturii. În total, aproape 900 de vizitatori au trecut pragul muzeului în această perioadă.

Pentru a-i recompensa pe copii pentru efortul lor, Muzeul Banatului le-a oferit intrare gratuită pe viață ghizilor din săptămâna 17-22 martie 2009. De asemenea, îndată ce vremea va fi mai bună, ei vor fi duși în excursie la Satchinez pentru a vedea pe viu păsările despre care au vorbit timp de o săptămână.

Parteneri în acest proiect au fost Direcția Apelor Banat și Aquatim, care i-au recompensat pe cei mici cu diplome de participare și cu câte o enciclopedie pentru fiecare cerc din care fac parte. Muzeul Banatului studiază posibilitatea de a prelungi acest tip de activitate, atât la Secția de Științe Naturale cât și la cea de Arheologie-Istorie.

Nicoleta TRIFAN

„Comorile timpului. Civilizații din epoca pietrei”

Muzeul Banatului din Timișoara participă la cea mai importantă expoziție legată de civilizațiile din epoca pietrei. Expoziția are loc la Muzeul Național de Istorie din București și este fructul colaborării între 30 de muzee, universități și institute de cercetare din țară. Unul dintre organizatorii expoziției este arheologul timișorean Florin

Drașovean, de la Muzeul Banatului. Expoziția reunește piese de excepție descoperite de arheologii români în peste 150 de ani de cercetări. La Muzeul Național de Istorie se regăsesc așadar mai multe obiecte descoperite în zona Banatului, o replică a sanctuarului de la Parța, vase de provizii, vase de cult, ritualice și multe altele.

Prin intermediul celor peste o mie de piese de metal, lut, os, corn și piatră, vizitatorii vor putea redescoperi un capitol al istoriei trecute a spațiului nord-dunărean, de acum mai bine de șase milenii, un bogat material arheologic rămas în mare parte necunoscut publicului. Rezultatele cercetărilor a câtorva generații de arheologi sunt astfel reunite cu scopul evidențierii veritabilelor capodopere ale artei preistorice din epoca pietrei.

Expoziția face parte dintr-un amplu proiect internațional al cărui obiectiv este de a face cunoscută bogăția culturilor epocii neolitice din România. Reunite pentru prima dată într-o singură expoziție intitulată „Meister der Steinzeitkunst – Frühe Kulturen aus Rumänien”, la Historisches Museum Olten, din Elveția, în perioada 2 iunie - 1 octombrie 2008, aceste impresionante opere de artă preistorică s-au bucurat de aprecierea unanimă a vizitatorilor și a presei din străinătate. Deoarece, cu excepția câtorva piese rare cunoscute în lume, nici un ansamblu de obiecte din aceasta perioadă nu a mai fost vreodată prezentat în afara țării, expoziția organizată în Elveția s-a constituit ca o premieră pentru Europa. Expoziția „Comorile timpului. Civilizații din epoca pietrei” este deschisă până la 30 aprilie 2009, la Muzeul Național de Istorie din București.

Nicoleta T.

Un caiet de modele de zugrăvie din secolul al XVIII-lea

Muzeul de Artă Timișoara organizează, între 10 martie și 26 aprilie a.c., expoziția „Patrimoniu din Banat - Un caiet de modele de zugrăvie din secolul al XVIII-lea”.

Semnlat în urmă cu aproape patru decenii, caietul de modele de zugrăvie provenind din colecțiile vechi ale Muzeului Banatului, a fost atribuit lui Stan, nume sub care figurează și azi în literatura de specialitate. Interesul pe care continuă să-l suscite în istoriografia artei românești în general, a celei transilvănene și bănățene în special, se datorește valorii sale documentare și rarității sale categorice în arta românească veche.

În provinciile românești sunt cunoscute în prezent trei asemenea caiete de modele. În ordinea cronologică a întocmirii lor, cel din colecția muzeului din Timișoara conține cea mai veche consemnare, făcută în anul 1734. Cel de-al doilea i-a aparținut zugravului Radu din Țara Românească și poate fi urmărit până în secolul al XIX-lea iar un al treilea, zugravului Grigorie Popovici sau Paphodor și a fost întocmit între anii 1768 și 1776. Între ele fost publicat integral și comentat doar cel al zugravului Radu. Comparativ cu caietul acestuia, cel din colecțiile timișorene pare incomplet și conține informații insuficiente asupra autorului sau referiri de natură documentară relativ la evenimente legate eventual de familia și anturajul sau de societatea contemporană, lăsând terenul deschis supozițiilor în ceea ce îi privește paternitatea.

Prin actuala sa publicare nu intențio-

năm să eludăm întrebările pe care le ridică încă acest document rar. Am nădăjduit ca restaurarea sa să ofere informații noi în ce-l privește dar speranțele ne-au fost confirmate în parte iar la mai vechile necunoscute s-au adăugat altele noi. Recuperarea de schițe acoperite de izvoade sau ascunse între pagini lipite între ele nu a ajutat la identificarea autorului. În schimb recuperarea unor pagini aparent lipsite de importanță, aflate la capătul caietului și folosite pe post de coperta a doua, certifica prezența zugravului proprietar al caietului și implicit a îndrumarului său de lucru în Episcopia Blajului în jurul anului 1750. Actuala ediție oferă tuturor celor interesați prima prezentare completă a caietului de modele de zugrăvie. La schițele și la modelele publicate de subsemnata în anul 1992 se adaugă pagini inedite care conțin schițe și texte româno-chirilice și în limbile latină și maghiară și a căror publicare a este rezultatul muncii laborioase de restaurare.

În urma reanalizării schițelor, desenele și modelele din caiet, precum și a cercetării incipiente a semnăturilor și a indicilor cronologice cuprinse în anexele caietului de zugrăvie, propunem drept autor al caietului unul dintre zugravii din Țara Românească activi în Transilvania cu începere din primele decenii ale secolului al XVIII-lea și drept moștenitor al acestuia un membru al familiei sale sau unul dintre zugravii români transilvăneni din cercul maestrului, activi după jumătatea secolului al XVIII-lea.

Refuzând să-și dezvăluie cu certitudine identitatea, caietul de modele rămâ-

ne un document important pentru identificarea și studiul surselor de modele la care a apelat un pictor zugrav de biserici și iconar din secolul al XVIII-lea, activ în teritoriile habsburgice. Sursa sa inițială de inspirație a fost pictura tradițională, în acest caz, cea din Țara Românească cu influențele sale diverse și din acest punct de vedere autorul caietului se înrudește cu Radu zugravul. Considerăm că desenele din cea de-a doua etapă în viața caietului și gravurile provenite din Transilvania și din teritoriile Patriarhiei de la Sremski Karlovac, atestă activitatea noii generații de pictori, sensibili la cerințele societății din cea de-a doua jumătate a secolului al

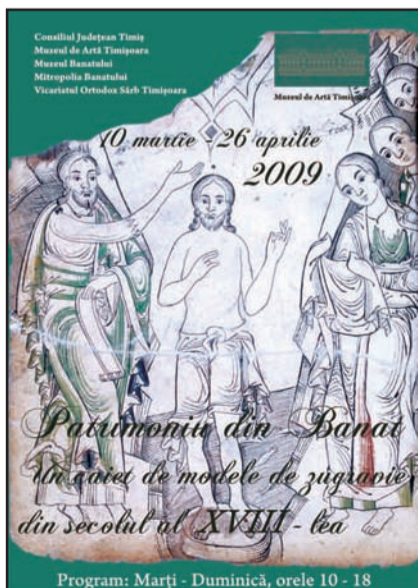

XVIII-lea.

Rezumându-ne strict la domeniul imaginii desenate sau imprimate, putem încadra caietul de modele de zugrăvie între martorii direcți la direcțiile de evoluție ale imaginii artistice din provinciile imperiale pe parcursul secolului al XVIII-lea.

Cercetător Dr.

Dorina Sabina PĂRVULESCU

Dragi frați și surori în Hristos Domnul, Vă doresc să petreceți marea sărbătoare a Sfințelor Paști cu bucurii duhovnicești, cu pace, cu sănătate și cu alese împliniri!

**Nicolae
Mitropolitul Banatului**

MIC ATLAS ADMINISTRATIV AL JUDEȚULUI TIMIȘ

COMUNA BECICHERECU MIC- ANUL 2009

- Sediul consiliului local:** Becicherecu Mic nr.649, telefon 0256 378501, fax 0256 378805
- Adresă pagină internet:** www.becicherecu-mic.ro
- Primar:** Buzatu Constantin
- Repere istorice:**
  - 1332 - localitatea este atestată documentar sub numele de Pescăreț;
  - 1727 - sunt colonizați germani de religie romano-catolică;
  - 1784-1785 - colonizări cu germani din Austria și Germania;
  - 1836 - este consemnată o epidemie de ciumă.
- Populația stabilă la 1 iulie 2008** - total = 2703 persoane, din care:
  - masculin = 1339 persoane
  - feminin = 1364 persoane
- Numărul locuințelor la 31 decembrie 2007** = 827
- Numărul și denumirea satelor componente:** Becicherecu Mic
- Rețeaua de drumuri județene și comunale:**
  - Natura drumurilor și lungimea acestora:
    - DC 42 = 4,2 km; DC 45 = 3,4 km
- Rețeaua de alimentare cu apă pe localități, în km:**
  - Becicherecu Mic = 8,2 km
- Număr posturi în primărie** - total = 30, din care:
  - funcționari publici = 9
  - personal contractual = 21
- Număr consilieri** = 11
- Asocieri la nivelul județului și al țării:**
  - Asociația de Dezvoltare Intercomunitară „Timiș”;
  - Asociația de Dezvoltare Intercomunitară Deșeurii Timiș - „ADID”;
  - Asociația de Dezvoltare Intercomunitară „Polul de creștere Timișoara”;
  - Microregiunea Timiș-Nord, alături de primăriile: Biled, Dudeștii Noi, Giarmata, Orțișoara, Periam, Pișchia, Satchinez, Șandra și Variaș;
  - Asocierea cu comuna Dudeștii Noi în vederea realizării proiectului „Pietruire și asfaltare drum comunal DC 45”.
- Obiective și investiții propuse a se realiza:**
  - Reabilitare drumuri comunale;
  - Construcție școală;
  - Construcție sediu primărie.
- Proiecte cu finanțare (cofinanțare) externă în derulare:**
  - „Colectarea selectivă a deșeurilor în comunele: Satchinez, Variaș, Șandra, Becicherecu Mic, Biled, Dudeștii Noi, Orțișoara” - Phare 2004 -

Programul de coeziune economică și socială. Schema de investiții pentru proiecte mici de gestionare a deșeurilor.

- Numărul mediu lunar al beneficiarilor Legii nr.416/2001 (nr. dosare pentru ajutoare sociale)** = 7
- Piețe - târguri:**
  - Piața agroalimentară Becicherecu Mic - săptămânal = Joi
  - Târg mixt Becicherecu Mic - săptămânal = Joi
- Instituții școlare:**
  - Școala primară cu clasele I-IV: Becicherecu Mic;
  - Școala cu clasele V-VIII: Becicherecu Mic;
  - Grădinița cu program normal: Becicherecu Mic;
  - Grădinița cu program prelungit: Becicherecu Mic.
- Instituții sanitare:**
  - Cabinete medicale: Becicherecu Mic (două);
  - Farmacie umană : Becicherecu Mic (două);
  - Cabinet sanitar-veterinar: Becicherecu Mic;
  - Farmacie sanitar-veterinară: Becicherecu Mic.
- Instituții culturale:**
  - Cămin cultural: Becicherecu Mic;
  - Muzeul „Dimitrie Țichindeal” Becicherecu Mic;
  - Biblioteca comunală: Becicherecu Mic.
- Baze sportive și de agrement:**
  - Baza Sportivă NUOVA MAMA MIA Becicherecu Mic.
- Biserici, mănăstiri și alte locașe de cult:**
  - Biserica Ortodoxă Română Becicherecu Mic (1909);
  - Biserica Romano-Catolică Becicherecu Mic (1811);
  - Biserica Ortodoxă Sârbă Becicherecu Mic (1823);
  - Biserica Penticostală Philadelphia Becicherecu Mic (2006);
  - Biserica Baptistă Becicherecu Mic (1990);
- Ruga și alte manifestări cultural-religioase:**
  - Hramul Bisericii Ortodoxe Române (15 august - Sf. Maria Mare);
  - Hramul Bisericii Ortodoxe Sârbe (22 mai);
  - Hramul Bisericii Catolice (noiembrie).

COMUNA GHIZELA - ANUL 2009

- Sediul consiliului local:** Ghizela nr.41, telefon/fax 0256 232501
- Adresă pagină internet:** www.e-primarii.ro/~ghizela (în construcție); www.primariaonline.ro/primarii/Timis/index.php?primarie=30
- Primar:** Ursu Timotei Ionel
- Repere istorice:**
  - 1880-1882 - întemeierea localității de coloniști germani;
  - 1779 - localitatea Șușanovăț (Șanovița) se incorporează la județul Timiș;
  - 1786 - zidirea bisericii ortodoxe din Șanovița;
  - 1896 - colonizări germane la Paniova;
  - Hisiaș (1410), Paniova (1717), Șanovița (1717).
- Populația stabilă la 1 iulie 2008** - total = 1217 persoane, din care:
  - masculin = 611 persoane
  - feminin = 606 persoane
- Numărul locuințelor la 31 decembrie 2007** = 544
- Numărul și denumirea satelor componente** = 4: Ghizela, Hisiaș, Paniova și Șanovița.
- Rețeaua de drumuri județene și comunale:**
  - Natura drumurilor și lungimea acestora:
    - DC 80 = 1,8 km; DC 81 = 2,0 km; DC 82 = 4,3 km; DC 83 = 5,4 km; DC 89 = 2,0 km
  - Natura drumurilor și distanța în km între centrul unității administrativ-teritoriale și localitățile aparținătoare:
    - DC 81 și DC 83 Ghizela-Hisiaș = 4,0 km;
    - DC 83 și DJ 609A Ghizela-Paniova = 5 km;
    - DC 83 și DJ 609A Ghizela-Șanovița = 5 km
- Rețeaua de alimentare cu apă pe localități:**
  - Ghizela = 10,42 km;
  - Șanovița = 9,03 km
- Număr posturi în primărie** - total = 16, din care:
  - funcționari publici = 5
  - personal contractual = 11
- Număr consilieri** = 9
- Asocieri la nivelul județului și al țării:**
  - Asociere cu comuna Balinț, în vederea realizării „Modernizare drum comunal Paniova-Târگوviște”, prin accesarea de fonduri europene - FEADR.
- Obiective și investiții propuse a se realiza:**
  - Canalizare menajeră în comuna Ghizela și Șanovița;
  - Modernizare drum comunal DC 81, DC 83 și străzi în lungime de 14,4 km;
  - Modernizare iluminat public în comuna Ghizela,

- prin montarea de lămpi cu becuri economice;
- Modernizare școli + grădinițe în localitățile Șanovița și Paniova: grupuri sanitare și interioare săli de clasă;
- Reabilitarea căminelor culturale din localitățile Ghizela, Șanovița și Paniova;
- Reabilitare sediu Primărie Ghizela.
- Numărul mediu lunar al beneficiarilor Legii nr.416/2001 (nr. dosare pentru ajutoare sociale)** = 29
- Activitatea de transport școlar:**
  - Are în administrare microbuzul TM 74 CJT din anul 2001;
  - Trasee de deplasare: Ghizela-Șanovița, Ghizela-Paniova și Ghizela-Hisiaș;
  - Numărul elevilor navetiști = 35
- Instituții școlare:**
  - Școala generală cu clasele I-VIII: Ghizela;
  - Școli primare cu clasele I-IV: Paniova și Șanovița;
  - Grădinițe cu program normal: Ghizela, Paniova și Șanovița.
- Instituții sanitare:**
  - Dispensar medical: Șanovița;
  - Dispensar sanitar-veterinar: Ghizela.
- Instituții culturale:**
  - Casa Națională „Nicolae Ursu”: Șanovița;
  - Cămine culturale: Ghizela, Hisiaș și Paniova;
  - Biblioteca comunală: Ghizela.
- Biserici, mănăstiri și alte locașe de cult:**
  - Biserica Romano-Catolică Ghizela;
  - Capela Ortodoxă Română Ghizela;
  - Biserici ortodoxe-române: Hisiaș, Paniova și Șanovița;
  - Biserica Greco-Catolică Hisiaș;
  - Biserici baptiste: Ghizela și Paniova.
- Ruga și alte manifestări cultural-religioase:**
  - Ruga în localitățile: Paniova (15-16 august) și Șanovița (8-9 septembrie);
  - Alte manifestări cultural-sportive cuprinse în Agenda culturală pe anul 2009.

COMUNA BRESTOVĂȚ - ANUL 2009

- Sediul consiliului local:** Brestovăț nr.20, telefon/fax 0256 231460
- Adresă pagină internet:** www.primariaonline.ro/primarii/Timis/index.php?primarie=51
- Primar:** Dobra Eugen
- Repere istorice:**
  - 1440 - localitatea este atestată documentar, aparținea cetății Șoimoș;
  - 1723-1725 - sunt colonizați muntenegri;
  - 1797 - primele colonizări cu populație maghiară și slovacă;
  - 1892 - construirea bisericii romano-catolice;
  - Coșarii (fostă Chizdia - 1440), Hodoș (1256), Lucareț, Teș (1337).
- Populația stabilă la 1 iulie 2008** - total = 725 persoane, din care:
  - masculin = 373 persoane
  - feminin = 352 persoane
- Numărul locuințelor la 31 decembrie 2007** = 466
- Numărul și denumirea satelor componente** = 5: Brestovăț, Coșarii, Hodoș, Lucareț și Teș.
- Rețeaua de drumuri județene și comunale:**
  - Natura drumurilor și lungimea acestora:
    - DJ 572 = 11,88 km; DJ 691A = 9,6 km
    - DC 79 = 5,0 km; DC 80 = 2,8 km
  - Natura drumurilor și distanța în km între centrul unității administrativ-teritoriale și localitățile aparținătoare:
    - DJ 691A Brestovăț-Lucareț = 5,0 km;
    - DJ 691A Brestovăț-Teș = 4,0 km;
    - DJ 572 și DC 79 Brestovăț-Coșarii = 11,0 km;
    - DJ 572 și DJ 691A Brestovăț-Hodoș = 5,0 km.
- Număr posturi în primărie** - total = 12, din care:
  - funcționari publici = 4
  - personal contractual = 8
- Număr consilieri** = 9
- Asocieri la nivelul județului și al țării:**
  - Asociația de Dezvoltare Intercomunitară de Deșeurii Timiș - ADID.
- Obiective și investiții propuse a se realiza:**
  - Alimentare cu apă în localitățile Brestovăț,

- Activitatea de transport școlar:**
  - Are în administrare autovehiculul ARO TM 76 CJT din anul 2004;
  - Trasee de deplasare: Brestovăț-Coșarii și Brestovăț-Lucareț-Teș;
  - Numărul elevilor navetiști = 15
- Instituții școlare:**
  - Școala generală cu clasele I-VIII: Brestovăț;
  - Școli primare cu clasele I-IV: Coșarii și Teș;
  - Grădinița cu program normal: Brestovăț.
- Instituții sanitare:**
  - Dispensar medical: Brestovăț;
  - Dispensar sanitar-veterinar: Brestovăț.
- Instituții culturale:**
  - Cămine culturale: Brestovăț, Coșarii, Lucareț și Teș.
- Baze sportive și de agrement:**
  - Teren de sport localitatea Teș.
- Biserici, mănăstiri și alte locașe de cult:**
  - Biserici ortodoxe române: Brestovăț (1927), Teș (1931) și Hodoș (1937);
  - Biserica Ortodoxă Sârbă Lucareț (1752);
  - Biserica Greco-Catolică Coșarii (1888);
  - Biserica Romano-Catolică Brestovăț (1923);
  - Biserici baptiste: Brestovăț (1995), Coșarii (1995) și Teș (1985).
- Ruga și alte manifestări cultural-religioase:**
  - Ruga în localitățile: Lucareț (28 mai - Înălțarea Domnului), Teș (7 iunie - Rusalii), Brestovăț și Coșarii (8 septembrie - Sf. Maria Mică) și Hodoș (26 octombrie - Sf. Dumitru).

Întâlnire între președintele Ostaficiuc și ambasadorul Indiei

Președintele Consiliului Județean Timiș, Constantin Ostaficiuc, s-a întâlnit în cursul lunii martie cu ambasadorul Indiei în România, Excelența Sa Debashish Chakravarti. La întâlnire a fost prezent consulul onorific al Indiei la Timișoara, doamna Maria Grapini.

Cu prilejul vizitei ambasadorului, președintele Constantin Ostaficiuc i-a înmănat reprezentantului Indiei un album monografic, precum și o plachetă cu stema județului Timiș și i-a vorbit ambasadorului indian despre colaborarea economică dintre firme din Timișoara și din India: "Știu că există colaborare în industria textilelor între Timișoara și India. Materialele importate din țara dumneavoastră sunt frumoase și exotice. La fel, între AEM Luxten și companii indiene din domeniul energetic există o colaborare foarte strânsă".

Diplomatul indian, la rândul său, a precizat că nu se află la prima vizită în Timișoara și că relațiile existente deja între cele două țări pot crește chiar și în condițiile actuale ale pieței economice mondiale: India este oarecum norocoasă în ceea ce privește efectele crizei economice. "Avem politici publice prudente, dar încercăm să nu pierdem din dinamism", a apreciat ambasadorul. J.L.

AMBASADORUL CANADEI LA C.J. TIMIȘ

Vicepreședintele Consiliului Județean Timiș, Adam Crăciunescu, a avut în a doua decadă a lunii martie 2009 o întrevvedere cu ambasadorul Canadei la București, Excelența Sa Marta Moszczenska, prilej cu care s-a discutat despre cei peste 150 de cetățeni sudanezi care sunt cazați, din ianuarie 2009, la Centrul de Tranzit și Evacuare a Refugiaților din Timișoara. "Canada este una dintre țările care a acceptat să primească refugiați din acest Centru", a subliniat Marta Moszczenska, care a participat la Inaugurarea Centrului de Tranzit de la Timișoara, la eveniment fiind prezenți adjunctul șefului Departamentului de Ordine și Siguranță Publică din cadrul MAI, Toma Rus, adjunctul Înalțului Comisar ONU pentru Refugiați, Erika Feller, directorul Organizației Internaționale pentru Migrație, Cristina Gheorghe și mai mulți ambasadori. În cadrul evenimentului, directorul Biroului Român pentru Imigrație din Ministerul de Interne, Vasile Drăgoi, a declarat că România va primi, din acest an, refugiați cărora le va acorda azil permanent, la fel ca Statele Unite ale Americii și Canada. La rândul său, Erika Feller, adjunctul Înalțului Comisar ONU, a adăugat că se analizează extinderea centrului de la două sute la trei sute de persoane. Primii refugiați sudanezi au plecat spre Canada în data de 17 martie 2009.

A. SABOU

SCULPTORUL ROMÂN PETER JECZA A URCAT LA CERURI...

În preajma Crăciunului anului 2008 în Palatul Administrativ din Timișoara (etajul al II-lea), prin grija Consiliului Județean Timiș, a avut loc vernisajul unei expoziții personale excepționale, cuprinzând parte din lucrările marelui sculptor român Peter Jecza, categoric cel mai cunoscut artist plastic contemporan din vestul țării. O expoziție care a putut fi admirată și pe parcursul lunii ianuarie 2009. Cea care s-a îngrijit cu devoțiune pentru reușita vernisajului a fost doamna Sorin Ianovici Jecza, soția artistului. Expoziția din Palatul Administrativ al Capitalei Banatului a fost un ultim omagiu adus de artist publicului iubitor de foarte frumos, așa cum e cazul operei de artă înobilate cu semnătura "Peter Jecza".

Peter nu a putut veni la deschidere. Era prea măcinat de o boală cruntă și nemiloasă. A trecut la cele veșnice la Timișoara, la 24 martie 2009. Pentru el viața a fost prea scurtă ca să poată crea tot ceea ce i-ar fi plăcut, tot ceea ce și-ar dorea. A lăsat însă în urma sa minuni cioplite-n piatră, dar mai ales turnate în bronz, capodopere care se află în colecții regale și muzeale ori în cele particulare (peste 40 la număr) din diferite mari orașe ale Europei, cum ar fi Bonn, Köln, Dusseldorf, Berlin, Budapesta, Basel, Zurich, .

A lăsat în urma sa Fundația Interart TRIADE, creată în anul 2000, o instituție care și-a propus de la începuturi, cu generozitate, crearea în stesantul cetățean a unui spațiu cultural aflat la interferența dintre artele vizuale și alte forme de exprimare artistică: expoziții, colocvii, prezentări de film, diapozitive, recitaluri de muzică, literatură, toate manifestări de o eleganță deosebită. Casa lui Peter Jecza a fost, va fi și în continuare, mai mult ca sigur, chiar și după ce maestrul a plecat discret dintre noi, același **open museum** de artă contemporană de cea mai bună calitate și în forma ei pură, Sorina și feciorul lui Peter, Andi Jecza, având obligația morală de a conțina mecenatul spiritual al Maestrului, întru veșnică amintire a lui Peter și pentru bucuria sufletească a iubitorilor de artă adevărată, căci "prin arta sa Peter Jecza a sporit frumusețea, echilibrul și seninul lumii".

Cornel TODOR

ARE - Comisia de Politici Sociale și Sănătate Publică Declarație privind finanțarea sistemului de sănătate la nivel regional

Katowice, Silesia-PL,
20 martie 2009

Sesiunea plenară comisia 2

Sănătatea este prima prioritate pentru 99% din cetățenii UE. Adunarea Regiunilor Europene (ARE), a lucrat mulți ani pentru recunoașterea importanței rolului regiunilor în organizarea și finanțarea serviciilor e-sănătate și este mulțumită că în final Uniunea Europeană a plasat sănătatea ca investiție majoră pentru fondurile structurale în perioada 2007-2013.

Membrii Comisiei (2) ARE de Politici Sociale și Sănătate Publică, reuniți în Katowice (Silesia-PL) în 20 martie 2009, confirmă importanța menținerii sănătății ca o investiție prioritară pentru fondurile structurale în perioadele următoare. Criza economică pe care lumea o traversează va avea consecințe sociale și de sănătate, va fi așadar necesar să se păstreze o largă contribuție a bugetului dedicată sănătății. ARE face un apel la celelalte nivele ale guvernării să nu omită acest sector central.

Regiunile membre ARE, sunt conștiente de creșterea costului de organizare și oferire a asistenței medicale, datorită așteptărilor din ce în ce mai mari a pacienților, care cer mai multe servicii și mai calitative și datorită presiunilor generate de o populație, în care raportul persoanelor în vârstă este în continuă creștere.

Regiunile înfruntă diferite obstacole și, prin urmare, trebuie să dezvolte soluții individuale. Regiunile preiau idei de la cei mai buni practicieni și împărtășesc experiențe și găsind soluții adaptate, ajustate la propria situație de asistență medicală. Din această cauză, ARE este împotriva proiectelor după formula "o soluție pentru toată lumea", care să se extindă în întreaga Europă.

Activitatea ARE are ca obiectiv principal îmbunătățirea utilizării fondurilor și implementarea unor proiecte eficiente la nivel regional. Având în vedere această situație, ARE recomandă:

Utilizarea noilor tehnologii în beneficiul sănătății. Acestea ar trebui create dezvoltate și promovate în măsura în care asigură noi oportunități în organizarea și distribuirea serviciilor de sănătate. Din acest motiv, regiunile ar trebui să accepte investiții inițiale majore și o ajustare regulată a bugetelor. Implicarea Uniunii Europene este mai necesară ca niciodată. Prin rețeaua sa de e-sănătate, rețea recunoscută și de Comisia Europeană, ARE contribuie de mai mulți ani la dezvoltarea unor aplicații tehnologice.

O dezvoltare a studiului și analizei parteneriatelor public-privat existente pentru a identifica potențialele avantaje, iar dacă acestea sunt confirmate să fie sprijinită extinderea utilizării lor la nivel European.

Să ofere regiunilor mijloace pentru a atrage și reține profesioniștii din sistemul de sănătate, mai ales prin educare continuă. Luând la cunoștință mobilitatea crescândă a profesioniștilor din domeniul sănătății, ARE intenționează să dezvolte un program de schimb bazat pe o solidaritate regională și funcționând conform unor reguli similare programelor ARE. ARE invită Uniunea Europeană să sprijine aceste programe și încurajează Comisia Europeană să dezbătă structura programelor în detaliu.

Să continue experimentul de succes al academiilor de perfecționare, care se organizează de câțiva ani în varianta adaptată sectorului de sănătate.

Evident aceste propuneri nu pot fi luate în considerare fără o abordare flexibilă și pe termen lung.

ARE va reprezenta mereu dreptul accesului la sănătate al cetățenilor regiunilor sale, deoarece aceasta este o valoare fundamentală europeană.

Bazat pe acest fundament filozofic, ARE reiterează necesitatea absolută a asigurării finanțării substanțiale permanente a sănătății, iar regiunile membre ar trebui să se angajeze la utilizarea optimă a fondurilor alocate.

În acest fel Adunarea Regiunilor Europene va contribui la rezolvarea inechităților în sistemul de sănătate, fie că acestea sunt geografice, sociale, etnice sau bazate pe gen și va contribui la revigorarea economică a Europei.

Adoptata la Katowice în data de 20 martie 2009.

Pagina realizată de
Jana LAVRITS și Agneta KARDOS

